

BROJ 1.

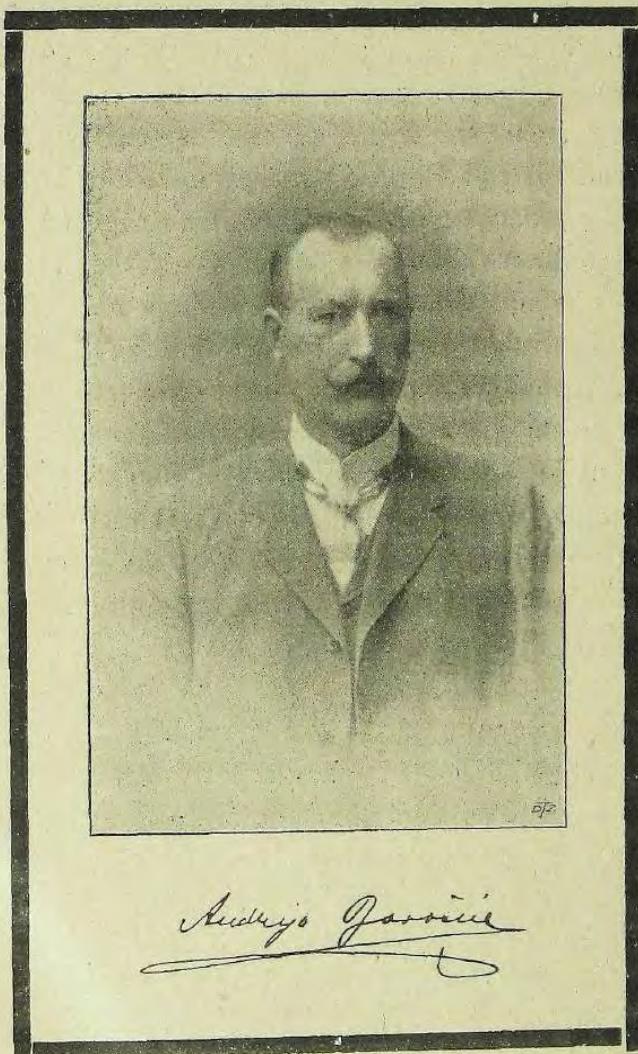
U ZAGREBU 1. SIJEĆNJA 1910.

GOD. XXXIV.

ŠUMARSKI LIST

Pretplata za nečlanove K 12 na godinu. — Članovi šumar. društva dobivaju list bezplatno — Članarina iznosi za utemeljitelja K 200. — Za članove podupirajuće K 20. — Za redovite članove I. razreda K 10 i 2 K pristupnine. — Za lugarsko osoblje K 2 i 1 K pristupnine i za »Šum. liste« K 4 u ime preplate. — »Lugarski viestnik« dobivaju članovi lugari badava. Pojedini broj »Šum. liste« stoji 1 K. Članarinu i pretplatu na list prima predsjedništvo društva.

Uvrstbina za oglase: za 1 stranicu 16 K; za $\frac{1}{2}$ stranice 9 K; za $\frac{1}{3}$ stranice 7 K
 $\frac{1}{4}$ stranice 6 K. — Kod višekratnog uvrštenja primjereni popust.

† Andrija Borošić

kr. zemaljski šumarski nadzornik I. razreda.

U prošlom broju ovoga lista javili smo u kratko, da je nakon dulje i teške bolesti, sasvim nenadano umro Andrija Borošić, kr. zem. šumar nadzornik.

Njegovom smrću zadesio je naše domaće šumarstvo vanredno veliki gubitak, koji će se dugo osjećati i teško nadoknaditi. Stoga ćemo se nješto opširnije osvrnuti na prezaslužno djelovanje pokojnika i to s jedne strane za to, što je to pokojnik u punoj mjeri zavriedio, a s druge strane s toga, da se i oni naši sudrugovi, koji nisu imali sreću pobliže poznavati sav dosadanji rad Borošićev, te njegove nakane i želje za bližu i dalju budućnost, upoznаду sa tim njegovim obilnim i plodonosnim radom.

Pokojnik je bio vanredno darovit i veoma bistrogog pогledа, radio je neumorno kao mrav, a šumarsku struku ljubio je nada sve. Uzme li se k tomu plemenita ambicija pokojnikova, koja je išla zatim, da što intenzivnije i uspješnije poradi na do sada još uvijek slabo uzoranom polju domaćega šumarstva, tad vidimo, da je već od naravi imao sva svojstva, koja su mu bila potrebna, da je u razmјerno kratkom vremenu mogao postati, a fakтично i postao jedan od naših najvrstnijih šum. stručnjaka.

To polučiti, bila je njegova plemenita želja i nastojanje, koje je sretnom kobi bilo veoma povoljno poduprto time, što je pokojnik u razmјerno još veoma mладим godinama, bio namješten u šumarskom odsjeku kr. zemaljske vlade u Zagrebu, gdje mu se je otvorilo vanredno široko polje rada i nauke.

Tu je s jedne strane imao na raspolaganje veoma bogatu stručnu knjižnicu hrvat.-slavonskoga šumarskoga društva, a s druge strane imao je kod svojih čestih izašiljanja u vanjsku službu širom čitave Hrvatske i Slavonije priliku, upoznati se sa svim vidjenijim našim šumarima i sa svima veoma različnim prilikama šumarstva ciele svoje domovine, te time mogao svoje

i onako vanredno opsežno teoretično znanje još većma razširiti i praktički upotpuniti, što je on u svakoj zгодi u podpunoj mjeri i učinio.

Djelovanje Andrije Borošića može se razlučiti u tri glavna pravca i to a) njegovo djelovanje kao javnoga šumarskoga urednika, b) kao člana, odbornika i tajnika hrv.-slavonskoga šumarskoga društva i c) kao stručnog pisca.

Njegovo djelovanje kao javnoga šumarskoga urednika postaje od važnosti već onim časom, kada je u g. 1892, bio imenovan kr. šumarskim povjerenikom u šumarskom odsjeku kr. zem. vlade. Od to doba je bitno sudjelovao kod riešavanja svakoga važnijega šumarskoga pitanja, za mnoge stvari je dao inicijativu, a mnoge je ne samo zasnovao, nego i sretno obradio i kraju priveo.

Kako naš vladin šumarski odsjek nije po uzoru sličnih odsjeka u drugim državama, po grupama razdjeljen u više pod-odsjeka, to se je pokojni Borošić morao baviti sa svima granama javne šumske uprave, koje se u šumarskom odsjeku stiču, a to je državno šumsko redarstvo, cekolupna uprava krajiških imovnih občina, te stručna uprava šuma, koje stoje pod osobitim javnim nadzorom.

On je u svim tim granama bio podpunoma verziran i u svakoj je mnogo koristnoga uradio, nu najmilija mu je grana bila »Uredjenje šuma i s tim u savezu stojeće uzgajanje šuma, te računanje vriednosti šuma«.

U tim granama bio je upravo specijalista i autoritet medju našim domaćim šumarima. Znao je on, da je valjana gospodarstvena osnova temelj racionalnoga i naprednoga šumskoga gospodarstva, a sa podpunim stručnim znanjem i razumjevanjem uzgajane sastojine, da su neizcrpiv izvor blagostanja ne samo šumoposjednika, nego često i cekoga okolišnoga pučanstva, koje u многим krajevima n. pr. u gornjoj Krajini, veliki dio godine imade u šumama nepresahnjivo vrelo zarade.

Stoga je pokojni Borošić tim granama javne uprave posvetio svoju osobitu ljubav i pažnju, te nastojao, da se što više

mladih šumara usavrši za vrstne šumske uređajnike
(Forsteinrichter).

U tu svrhu je koli u Šumarskom listu, toli i pri svakoj inoj zgodji zagovarao i preporučao, da se u šumarskom odsjeku kr. zem. vlade, ustroji posebni „procjenbeni pod odsjek“, koji nebi imao izradjivati same osnove, nego bi imao nadzirati i jedinstveno rukovoditi rad oko izradbe gospodarstvenih osnova, te reviziju istih; davati direktivu oko sakupljanja običih i lokalnih prihodnih skrižaljka; izradjivati naputke za korektnu tvarnu i novčanu procjenu prodaji namjenjenih stabala; sakupljati podatke o tržnim cienama, o stanju i potrebama svjetskih tržišta itd.

Time bi se u procjenbene radnje kod imovnih obćina i zemljишnih zajednica uvela neka sistematicnost i jedinstvenost — dakako uz isključenje svake nepotrebne i suvišne šablone, te bi se u tu granu šumske uprave bilo uvelo više modernoga i tehničkoga, na znanosti osnovanoga rada. Procjenbenim poslovima posvećivali bi se većim dielom onakovi šumari, koji za takove radnje imaju osobitu ljubav i volju, i time bi povremenu bili dobili dovoljan broj vrstnih šumskih procjenitelja.

Kao svaka nova stvar, tako je i ova Borošićeva ideja naišla na zapriče, te se nije mogla ostvariti za njegova života, nu dosadanje iskustvo glede rada oko izradbe gospodarstvenih osnova u obće, a naročito za šume zemljишnih zajednica, mora neminovno u doglednom vremenu dovesti do oživotvorenja te najmilije Borošićeve ideje, na koju ga je dovelo njegovo opsežno poznavanje odnosne stručne literature i iskustvo stečeno kod proučavanja i ispitivanja gospodarstvenih osnova za šume imovnih obćina, gradova i zemljишnih zajednica.

Njemačku literaturu glede uređenja šnma, te sve po raznim njemačkim državama izdane, ili u njemačkom jeziku objelodanjene i ne uređajne naputke, poznavao je u tančine, pak kako mu je uz to svojedobno bilo povjereno, da izradi gospodarstvene osnove za veoma opsežne šume biskupske nadarbine djakovačke, a i inače je na svojim čestim službenim

izaslanjima imao zgodu baviti se pobliže uredajnim poslovima, bila mu je kao malo komu pružena prilika, da svoje topogledno opsežno teoretsko znanje svestrano praktički upotriebi i usavrši, te da vidi i prouči, što je za naše specijalne šumske prilike dobro i uporabivo, a što treba da samostalno stvorimo i za naše prilike udesimo.

Plod toga Borošićeva rada bio je taj, da se u zadnjim godinama kod nas počelo u opće, a kod većine imovnih obćina, zemljišnih zajednica i raznih korporacija napose, tehničkoj strani šumarstva, a uredjenju šuma napose, posvećivati veća pažnja i naišlo na veće razumjevanje, nego li je to prije bivalo, te da je konačno g. 1903. po kr. zem. vlasti, odjelu za unutarnje poslove, izdan naputak za sastavak gospodarstvenih osnova i programa za šume, koje stoje pod osobitim javnim nadzorom.

Glavni sastavitelj i redaktor toga naputka bio je pokojni Borošić, koji je u njegov sastavak uložio ne samo mnogo truda, nego što je glavno, on je u njega uložio sve svoje opsežno znanje tako, da je taj naputak sa stručnoga stanovišta ne samo moderan i podpunoma na visini današnje nauke o uredjenju šuma, nego je u mnogom pogledu, n. pr. glede uredjenja prebornih šuma, pretekao sve slične naputke.

Poznato je naime, da su sve učevne knjige i većina uredajnih naputaka glede uredjenja prebornih šuma veoma kratki i manjkavi, a to stoga, što su se po tim naputcima propisi za uredjenje šuma sa čistom ili oplodnom sjećom, obično imali analogno upotrijebljavati i za uredjenje prebornih šuma, ili što se je godišnji etat imao izračunati po kojoj formuli, obično po Hundeshagenovom užitnom postotku.

Spomenuti naš naputak polazi sa sasvim drugoga stanovišta. te uredjenju prebornih šuma posvećuje osobitu pažnju i propisuje posebnu metodu, kojoj je temelje postavio poznati austrijski stručnjak centralni ravnatelj Leopold Hufnagel, a dalje ju u smislu principa sadržanih u rečenom uaputku, izgradio pisac ovih redaka, koji se je kao šumarski nadzornik županije modruško-riečke, u kojoj preko 90% od ukupne šumske površine

zapremaju preborne šume, svojedobno morao tim pitanjem intenzivno baviti, te koji je te principe priopćio Andriji Borošiću. On ih je kao znanstveno opravdane usvojio, i njemu se ima zahvaliti ne samo da ih je u naputak uvrstio i obradio, nego da ih je u konferenciji, u kojoj je obavljena zaključna redakcija spomenutoga naputka, svojim autoritetom obranio i u naputku uščuvao.

Na žalost administrativni dio naredbe kr. zem. vlade, odjela za unut. poslove od 23. travnja 1903. broj 23.152., kojom je izdan spomenuti naputak za sastavak gospodarstvenih osnova, nije utjecajem odlučujućih jurista ispaо u cijelosti onako, kako ga je bio zamislio i predložio pokojni Andrija Borošić i šumarski odsjek zem. vlade, naročito ne u onom djelu, u kojim je govora o odšteti truda i putnih troškova šumarskih tehničara za poslovanje oko sastavka gospodarstvenih osnova.

Posljedica toga, kao i pomanjkanje procjenbenog pododsjeka u šumar. odsjeku kr. zem. vlade, osjetile su se u najkraćem vremenu, a osjećati će se sve dotle, dok u šumarskom odsjeku ne bude toliko osoblja, da će se nad tim radom moći voditi intenzivna stručna kontrola, te da će se kr. kotarski šumari, kao stručni upravitelji šuma zem. zajednica, po vrstnim i iskusnim uredjajnicima moći svestrano uvesti u to poslovanje.

Taj nedostatak osjećao je veoma dobro i Andrija Borošić, te je nastojao da se tomu pomogne time, da se u zemaljskom proračunu, analagno kao za uredjenje zemljишnih zajednica, osigura posebna stavka za pokriće troškova putovanja u svrhu nadziranja i upućivanja u rad oko sastavka gospodarstvenih osnova.

Kako sam već spomenuo, bio je Andrija Borošić svojim službenim položajem i znanjem zvan, da bitno utječe u sve grane javne šumarske uprave. Stoga se ni jedno važnije šumarsko pitanje zadnjega decenija nije riešavalo bez njegova utjecaja, a kod mnogih važnijih stvarih ne samo da je utjecao, nego ih je u velikom dijelu morao izraditi, odnosno riešiti.

Tako mu je medju inim bilo takodjer povjerenio, da izradi naredbe i naputke za provedbu zakona od 26. ožujka 1894. kojim se uredjuje stručna uprava i šumsko gospodarenje u šumama, koje stoje pod osobitim javnim nadzorom.

On je te naputke i naredbe izradio podpunoma, te pri tomu nastojao, da šumarima kod političke uprave, kao stručnim upraviteljima šuma, osjegura što veću samostalnost i neodvisnost u njihovom stručnom poslovanju.

Na žalost nisu te naredbe i naputci radi raznih zaprieka, do danas još mogle ugledati svjetlo, nu izdale se one kad god mu drago, imati će onaj, koji ih bude konačno redigirao, lahk posao, jer će ih dotle, dok budu u krieposti stajali zakoni od 21. siječnja i od 26. ožujka 1894. skoro u cijelosti morati nepromjenjene ostaviti.

Borošiću su veoma na srđcu ležale krajiške imovne obćine, te je vruće želio, da se već jednom provede već kroz dva decenija obećavana njihova reorganizacija. On je službovao kod imovnih obćina, pak su mu iz neposrednog vlastitog opažanja bili poznati nedostatci sada u krieposti stajeće organizacije. Nastojao je s toga, da se najosjetljiviji nedostatci, u koliko je to u okviru postojećih zakona bilo moguće, odstrane naredbenim putem, a naročito da se poboljšaju materijalne prilike imovnih činovnika. S toga je on vanredno podupirao nastojanje i to uspješno, da upravitelji gospodarstvenih ureda imovnih obćina буду imenovani šumarnicima, a u novije doba i nadšumarnicima. Radio je to pako s jedne strane s toga, da imovnim činovnicima ne samo obezbjedi materijalni opstanak, nego da im i u socialnom pogledu osjegura doličan položaj i ugled, a s druge strane u čvrstom uvjerenju, da će se uslied toga morati poboljšati takodjer materijalni, socijalni i službeni položaj šumara kod političke uprave u Hrvatskoj i Slavoniji.

Time sam samo u kratkim crtama orisao djelovanje Andreje Borošića kao javnog urednika, nu obzirom na razpoloživi prostor, moram se sa tako kratkim opisom zadovoljiti, te sada prelazim na njegovo djelovanje u hrvatsko-slavonskom šumarskom

društvu, u kojem je osobito kao tajnik radio neumorno i vanredno uspješno kroz veoma dugi niz godina.

U svakom društvu je tajnik duša društva, od čije radnosti i okretnosti ponajviše ovisi uspjeh i napredak društva.

Pokojni Borošić izabran je tajnikom šumarskoga društva u skupštini na 28. kolovoza 1896. nu već njekoliko mjeseci prije toga morao je uslijed bolesti tadanjega tajnika g. Vatrosslava Račkoga, provizorno preuzeti tajničke poslove. Te poslove je on uz malo prekidanje obavljao marljivo i požrtvovno sve do svoje prerane smrti.

Kao takav je on bitno suradjivao kod upriličenja milenijske izložbe i s tim spojenoga izleta hrv.-slav. šumarskoga društva u Budimpeštu g. 1896., kod osnivanja i gradnje »Šumarskoga doma«, kod osnivanja i uredjenja društvenoga muzeja, kod osnivanja i otvorenja šumarske akademije, te konačno kod izdavanja Šumar. lista za vrieme urednikovanja blagopokojnoga i dičnoga nam Josipa Kozarca, koji je list za godinu 1896., 1897. i 1898. uredjivao iz Vinkovaca pod uvjetom, da se tisak i korektura obavlja u Zagrebu, tako te je Borošić morao voditi svu brigu oko tiskanja, korekture i opreme toga lista.

Kao društveni tajnik je Borošić osobiti mar uložio u priredjivanje društvenih izleta prigodom svakogodišnjih društvenih skupština, pri čemu je uviek nastojao, da ti izleti budu i sa strukovno-šumarskoga gledišta što zanimiviji i što poučniji.

Osobitu brigu posvetio je unapredjenju materijalnih interesa šum. društva. To nastojanje mu je i podpunoma uspjelo tako, da je naše šumarsko društvo u tom pogledu podpunoma osjegurano koli za sada, toli i za daleku budućnost.

S toga šumarsko društvo za taj neumorni i veoma uspješni rad, pokojnom Borošiću duguje veliko priznanje i zahvalu.

Pokojni Andrija Borošić bio je takodjer veoma vješt na peru, te je u Šumarskom listu napisao njekoliko vanredno poučnih članaka. U »Šumarskom listu« pisao je obično pod šifrom A. B., te su njegovi važniji članci sliedeći:

„Prirastnjak“ u broju 6. ex 1887. To je po svoj prilici

prva njegova radnja u Šumarskom listu, a raspravlja o Presslerovom prirastnom svrdlu.

„Nješto o postanku obćeg šumskog zakona od 3. prosinca 1852“, otisnut je u Šum. listu od g. 1899.

»Zaštitne šume i zabrane« u broju 4. ex 1899.

»Revizija gospodarstvenih osnova« u broju 4. ex 1903.

»Odgovor na »Osvrt na članak: Revizija gospodarstvenih osnova«, u broju 8. i 9. ex 1903.

»Odgovor na pripomenke g. Dojkovića k naredbi o saставku gospodarstvenih osnova za šume, podvrgnute osobitom javnom nadzoru«, u broju 5. i 6. ex 1904.

»Moj konačni odgovor g. nadzorniku Dojkoviću« u br. 2. ex 1905.

»Francuska dužica« u broju 11. i 12. ex 1908.

Andrija Borošić pisao je obično pod šifrom »A. B.« ili »—r.—«, pak stoga je moguće, da je još stogod napisao, što nismo mogli ustanoviti kao njegov proizvod.

Na žalost bio je pokojni Borošić tekućim poslovima tako preopterećen, da mu za literarni rad nije dotjecalo vremena. Nu uza sve to izdao je sa g. Dr. Antunom Gogliem „Zbirku zakona i naredaba tičućih se šumske uprave i šumskoga gospodarenja“; a počam od g. 1904, izdavao je svoj »Hrvatski šumarsko-lovački kolendar«, koji je uredjivan upravo savršeno i sa podpunim obzirom na naše specialne šumarske prilike. I u tomu kolendaru vidimo izraženu njegovu specialnu ljubav za uredajne i procjenbene poslove. Poglavlja naime, koja se odnose na računanje vrednosti šuma i procjenu stabala i sastojina, obradjena su sa osobitom pomnjom, a od osobite vrednosti za praktičnoga šumara jesu pomno izabrani i obradjeni praktični primjeri.

Time sam u veoma kratkim crtama opisao djelovanje Andrije Borošića kao stručnjaka i javnoga urednika, kao tajnika šumarskoga društva i kao stručnoga pisca. Svako od ovih djelovanja bilo je vanredno uspješno i plodonosno, a bilo bi kud i kamo plodonosnije, da se mi kao šumari malenoga naroda,

ne nalazimo u sitnim prilikama, koje ne dozvoljavaju, da se pojedini izraziti talenti, mogu specialnim, njihovom nagnuću i sposobnostima odgovarajućim granama, posvetiti onakom prijeznošću, kako je to moguće kod većih naroda.

Što se pako tiče Andrije Borošića kao čovjeka i druga, to obzirom na to, što nam je on u tom pogledu svima dobro poznat i još u veoma živoj uspomeni, držim da bi bilo suvišno o tom sada puno razpravljati. Bio je vanredno plemenitoga srđca i čistoga i otvorenoga značaja. Mrzio je iz dna duše svaku spletku i neiskrenost, nastojao je da bude pravedan, te se je za svaku opravdanu želju ili molbu drugova šumara zauzimao svom dušom, svoja mnjenja i nazore nije tajio pred nikim, nego ih je otvoreno priznavao i zastupao, kao drug bio je ljubezan, iskren, susretljiv i požrtvovan, te mu je najveća našlada bila, kada je drugu šumaru mogao svojim savjetom ili zagovorom pomoći. S toga je radi svojih vrlina i svojih sposobnosti bio osobito cijenjen ne samo u krugu šumara, nego od svih, koji su ga poznavali.

* * *

Andrija Borošić rođio se je u Petrinji 27. studena 1865. Pučku školu i nižu realku svršio je u svom rodnom mjestu, a višu realku u Rakovcu, gdje je na 7. srpnja 1882. sa odličnim uspjehom položio ispit zrelosti. Iste godine u jeseni posao je na visoku školu za kultura tla u Beču, gdje je na 10. prosinca 1886. položio zadnji diplomski (strog) ispit za šumarsku struku.

Godine 1886./7. služio je kao jednogodišnji dobrovoljac kod topništva u Beču, gdje je također sa uspjehom položio ispit za časnika u pričuvu i postao topničkim poručnikom u pričuvu.

Od 15. prosinca 1887. do 9. listopada 1888. službovao je kao tehnički dnevničar kod gospodarstvenoga ureda slunjske imovne obćine u Rakovcu, te kao takav obavljao poslove šumsko-procjenbenog pristava.

Dekretom kr. zem. vlade, odjela za unut. poslove od 9. listopada 1888. broj 35.989 bili su mu povjereni poslovi šumskoga protustavnika, a kratko vrieme iza toga bio je imenovan upraviteljem kotarske šumarije u Vališselu, gdje je stanovaao ispod samoga historički toli važnoga grada Cetina, koji je doduše onda već bio razvalina, ali je kuća Sokolića, u kojoj je stanovaao Borošić i u kojoj je bila smještena uredovnica kotarske šumarije, bila sagradjena iz kamena dobivenoga prigodom rušenja bedema Cetingrada.

Na 13. prosinca 1890. imenovan je bio kotarskim šumarom II. banske imovne obćine u Rujevcu, gdje je ostao do 12. kolovoza 1892., kada je bio imenovan kr. šumarskim povjerenikom u IX. čin. razredu u šumarskom odsjeku kr. zem. vlade u Zagrebu.

Dekretom Nj. Preuzvišenosti bana od 15. svibnja 1894. bio je uslied reorganizacije šumarsko-političke službe imenovan zem. šumar. nadzornikom II. razreda (za onda još u IX. čin. razredu), 16. siječnja 1897. imenovan je žup. šumar. nadzornikom I. raz. u VIII. činov. razredu, a na 28. veljače 1901. imenovan je zemaljskim šumarskim nadzornikom I. raz. u VII. činov. razredu.

Andrija Borošić bio je već godine 1899. imenovan povjerenikom za ispit iz računarske struke kod imovnih obćina i za ispit osposobljujući za samostalno vodjenje šumskoga gospodarstva, te je članom tih ispitnih povjerenstva ostao sve do svoje smrti.

Od ustrojenja pako zaklade za „Uzgoj diece šumarskih činovnika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji“ bio je zamjenik predsjednika povjerenstva za upravu te zaklade.

* * *

O smrti Andrije Borošića obavjestilo je predsjedništvo hrv.-slav. šumarskoga društva brzojavno sve vanjske društvene odbornike, županijske šumarske izvjestitelje, kr. državne šumske urede i sve gospodarstvene urede krajiških imovnih obćina.

Koliko štovanje i simpatije je pokojnik uživao ne samo medju svojim súdrugovima, nego u svim stališima, vidjelo se prigodom njegovog sprovoda, koji je bio na 2. prosinca 1909. iz mrtvačnice na centralnom groblju na Mirogoju. Tu od Zagrebčana vidjesmo medju inima gg.: Slavka pl. Cuvaja, predstojnika kr. zem. vlade, odjela za unut. poslove; kr. banske savjetnike: dr. Nikodema Jakšića, Antuna Vardu, Stjepana pl. Beloševića i Stjepana Štrbeca; misterijalnog savjetnika Josipa Havasa sa cielokupnim činovničtvom kr. šumar. ravnateljstva u Zagrebu; odsječne savjetnike: Roberta Fischbacha sa cielim činovničtvom vladinog šumarskog odsjeka, te Franju pl. Žigrovića, Franju Haladija i Ivu pl. Hervoića; kr. podžupana Zvonimira Žepića; ravnatelja hrv.-slav. zem. hipotekarne banke Vladimira Krešića; kr. zem. školskog nadzornika Dr. Ivana Gostišu; kr. sveučilištnog profesora Dr. Otona Frangeša; profesore kr. šum. akademije zagrebačke Vinka Hlavinku i Ivana Partaša; tajnike kr. zem. vlade Dr. M. Novaka i Dr. A. Gogliu; ravnatelja nadbiskupskih dobara Gjuru Bezuka; pokojnikovoga bivšega profesora Franju Valu; šumske trgovce Laggera, Alberta Deutscha, Gustava Deutscha, S. Bergera, Benedika, te još mnogih drugih štovatelja i prijatelja pokojnikovih.

Od vanjskih vidjesmo i to: od državne šumske uprave kr. šumarske savjetnike Roberta Bokora i Vilima Tölda; od političke šum. uprave kr. žup. šumar. nadzornike Mirka Puka i Dragutina Matizovića, a od krajiških imovnih obćina nadšumarnike Vinka Beneka, Milu Masleka, Antuna Marka, Jovana Metlaša i Eduarda Slapničara; šumarnike: Teodora Basaru, Stjepana Frkića, Gustava Lacha, Dragutina Lasmana, Antuna Rennera i Rudu pl. Rukavinu; te kotarske šumare Hinka Bagnu i Matiju Grdinića.

Od onih pako koji su htjeli, ali uslied zaprieka nisu mogli osobno sprovodu prisustvovati, izraziše brzojavno ili pisano svoje saučešće medju inim sliedeća gg.: predsjednik šumarskog društva Marko grof Bombelles, kr. župan. šumarski

nadzornici Gj. Cesarić, P. Puljević-Nikolić i R. Schmidinger-žup. šumar-izvjestitelj Gj. Demetrović, osoblje imovne občine I. banske, ogulinske i otočke, te šumarije u Moroviću.

Odar mu je bio iskićen sa mnogobrojnim viencima, medju kojima osim vienaca rodbine i bližih pokojnikovih prijatelja i sudrugova, vidjesmo na odru položene medju inim i vience od pn. gg. Marka grofa Bombellesa, činovnika vladinoga šumarskoga odsjeka, činovnika kr. šumarskoga ravnateljstva u Zagrebu, činovnika kr. nadšumarskoga ureda u Vinkovcima, činovnika kr. šumarskog ureda na Sušaku, te činovnika petrovaradinske imovne občine.

Mnogi pako pokojnikovi štovatelji i prijatelji su u mjesto vienca, predsjedničtvu šumarskoga društva uručili, ili poslali novac sa željom, da bi se on priveo zakladi, koja bi se imala osnovati u vječnu spomen Andrije Borošića. O tom donašamo opširnije izvješće medju »Društvenim vjestima«.

Nad grobom se je sa milim pokojnikom u ime prijatelja i drugova oprostio g. kr. žup. šumar. nadzornik Bogoslav Kosović, koji je u liepom govoru ganutljivim riečima istakao neprolazne zasluge pokojnikove za šumarstvo, narod i domovinu.

Oplakuje ga ožalošćena starica majka, ucviljena supruga i petero neobskrbljene djece.

Vječna mu slava i spomen!

Izvještaj trgovačko-obrtničke komore u Zagrebu o narodno-gospodarstvenim prilikama u godini 1908.

nakladom trgovačko-obrtničke komore. Tisk
C. Albrechta (Maravić i Dečak).

Prošle godine (1909.) izašlo je ovo izvješće, iz kojega mogu ne samo interesovani krugovi, već i svaki prijatelj ovih dvih naših velevažnih privrednih grana — obrta i trgovine — crpiti

mnogo koristna i poučna. Nije to tek kratko izvješće, već čitava studija snabdjevena brojnim, veoma poučnim i zanimivim statističkim podatcima. Sastoji se iz knjige od 170 stranica, a sastavljena je velikim trudom i marom po podtajniku zagrebačke komore g. Perošlavu Paskijević-Čikari.

Da se vidi, što li je sve u ovom obširnom izvještaju obrađeno i u kojem obsegu, navesti ćemo najprije njegov »Sadržaj«, koji sastoji iz:

I. Obćeniti dio:

Uvod	III—VIII.
----------------	-----------

II. Posebni dio:

I. Prvotna produkcija i trgovina.

Rezultati ratarske produkcije	1
Trgovina žitarica	4
Trgovina ostalih ratarskih proizvoda	5
Trgovina marve, svinja i konja	7
Rogato blago	7
Krmadarstvo	10
Ovčarstvo	11
Konjogojstvo	12
Trgovina vinom	13
Trgovina voća	17
Trgovina grožđa	17
Trgovina šljiva	18
Trgovina voćne rakije	20
Trgovina peradi i jaja	20
Trgovina mljekarskih proizvoda	25
Trgovina meda i voska	26
Trgovina žira	26
Trgovina ljekovita bilja	27
Trgovina krznom	28
Izkaz ubijene divljači i zvieradi	29
Trgovina rudnih voda	30
Svilogojstvo	31
Statistika trgovačkih poduzeća	34

II. Obrt i industrija.

<i>Preradjivanje kovina</i>	
Malo-obrt	37
Industrija	39
<i>Proizvadjanje strojeva, oruđja i glazbila</i>	
Malo-obrt	40
Industrija	41
<i>Industrija kamena, gline i stakla</i>	
Mato-obrt	42
Industrija	44
<i>Preradjivanje drva i reziva</i>	
Malo-obrt	47
Industrija	49
Produkcija sirovih štapova	51
Produkcija i veletrgovina drva	53
Rezultati dražba hrastovih šuma u Hrvatskoj	54
Drveni ugljen	59
<i>Preradjivanje kože</i>	
Malo-obrt	60
Industrija	62
<i>Tekstilna i tapetarska struka</i>	
Malo-obrt	63
Industrija	64

<i>Odjevna struka</i>		
Malo-obrt	66	
Industrija	69	
<i>Industrija papira</i>		
Malo-obrt	70	
Industrija	71	
<i>Obrt živeža i užitnih stvari</i>		
Malo-obrt	72	
Poprična ciena mesa	76	
Industrija	79	
Poprične ciene brašna	80	
Producije i porez pivovara	82	
<i>Kemijska struka</i>		
Malo-obrt	85	
Industrija	86	
<i>Gradjevni obrti</i>	89	
Gradjevna djelatnost	90	
Statistika novogradnjā u Hrvatskoj	97	
<i>Obrti umnožavanja</i>		
Malo-obrt	92	
Industrija	95	
<i>Razni obrti i industrije</i>		
Malo-obrt	96	
Industrija	100	
Obrtni rad kažnenika	102	
Obrtna sol i benzin	103	
Obrtno udruživanje	103	
Radnički pokret	106	
Kućni obrt	106	
Trgovačko-obrtni muzej	107	
Statistički pregled obrta i industrije	108	
III. Novčarstvo.		
<i>Obćeniti položaj</i>	115	
<i>Austro-ugarska banka</i>	116	
<i>Ostale banke i štedionice</i>	118	
<i>Sumarni rezultati poslovanja novčanih zavoda</i>	122	
<i>Vjeresijske udruge</i>	123	
<i>Hipotekarni posao</i>	126	
<i>Grunтовni promet</i>	128	
<i>Osiguravački posao</i>	129	
<i>Požari i vatrogastvo</i>	134	
IV. Rudarstvo.		
<i>Obćenite opazke</i>	136	
<i>Rudarska statistika</i>	139	
<i>Ugljenici</i>	140	
<i>Željezni rudokopi</i>	141	
<i>Sumporni pirit</i>	142	
<i>Bakar</i>	142	
<i>Sadra</i>	142	
<i>Rudarsko društvo</i>	143	
V. Promet.		
<i>Promet, brzojav, telefon</i>	144	
<i>Statistika</i>	146	
<i>Javna skladišta</i>	146	
<i>Brodarstvo</i>	147	
<i>Uredjenje rieka</i>	148	
<i>Tramwayi</i>	149	
<i>Željezničke stvari</i>	151	
Tarifalni odnosađi	152	
Nedostatnosti postaja i njihovih uredjaja	154	
Željeznica Zagreb-Samobor	158	
Željeznička mreža Hrvatske	159	
VI. Zaglavak.		
<i>Trgovačko-prometna statistika</i>	160	
<i>Osiguranje obrtnih i trgovackih namještenika</i>	161	
<i>Izseljivanje, doseљivanje, kolonizacija</i>	163	
<i>Demografski odnosađi</i>	166	

Iz ovoga potankoga sadržaja moći će naši šumarski stručnjaci i šumoposjednici uviditi, da ima mnogo takovih podataka, koji ih u veliko zanimati mogu. Ovo su dakako u prvom redu

oni podatci, koji se odnose na prodju raznih šumskih proizvoda. Ne mislimo time samo na drvo, kao glavni šumski proizvod, već i na one šumske proizvode, koji se iz šuma mimo drva dobivaju, a naročito u novije vrieme sve veću važnost i vrednost reprezentiraju. Drago nam je s toga, što nalazimo u posebnim poglavljima napose obradjenu trgovinu žirom, trgovinu ljekovitim biljem, trgovinu krznom i slično.

Držimo da će naše stručne krugove naročito i u prvom redu zanimati ono, što se odnosi na naše drvarske tržiste, dakle na »produciju i veletgovinu drvom«. O tom a pod navedenom naslovnom rječju, donosi komorski izvještaj sliedeće:

Nepovoljne prilike, koje su god. 1907. vladale na tržištu drva u Hrvatskoj, prešle su i u god. 1908., zaoštivši dapače položaj u još osjetljivijoj mjeri. Drvarske tržiste stojalo je diljem cijele ove periode pod znakom izvanredne depresije, i to u svim vrstima drva bez razlike, te je poslovanje bilo veoma mltavo.

Pogledom na hrastovinu, kao najznamenitiji proizvod domaće šumske trgovine, treba prije svega istaknuti, da osim nekih čestica iz bogatih sastojina brodske imovne občine, koja svake godine otvara dražbe slavonskih šuma, ne bilježi ova godina nekakvih znatnijih prodaja. Dražbe šumskih čestica državnog erara i krajiške investicijone zaklade ostale su bez ikakva rezultata. Ponovni raspisi petrovaradinske imovne občine prošli su takodjer, osim prodaje dviju čestica, bez uspjeha; gjurgjevačka i križevačka imovna občina mogoće razpačati samo po jednu, a novogradiška ušlied sniženja procene, četir čestice. Provedene dražbe hrastovih šuma u Hrvatskoj, kao što i njihovi posljedci razabiru se iz odnosnog statističkog pregleda na strani 17.

Odavna se u obće ne pamti, da je u Hrvatskoj toliko novih obnovljenih šumskih dražba ostalo podpuno bezuspješno, te toli silan broj šumskih radnika bio bezposlen, kao ove godine.

Ne može se doduše poreći, da je ovom neutješnom položaju drvarske tržiste doprinjela nepovoljna medjunarodna konjunktura, ali je jeftimbena razprava brodske imovne občine do-

Rezultati dražbā hrastovih šuma u Hrvatskoj i Slavoniji u kampaniji 1908/9.

Tekući broj	Vlastništvo šumskih čestica	Dražbovana		Prodano		Neprodano	
		Količina drva m ³	Procjenjena vrednost K	Količina drva m ³	Utužak K	Količina drva m ³	Vrednost K
1	Zajednički magj.-hrv. državni erar...	8.597	2.685.056	—	—	8.597	2.535.056
2	Kraljevska investicijsna zaklada....	7.270	2.241.915	—	—	7.270	2.241.915
3	Imovne obćine.....	122.037	6.542.772	89.148	3.388.288	9.7	32.894
4	Zemljiste zajednice.....	97.982	4.716.784	48.648	1.241.418	0.07	49.434
5	Crkve i vlastelinstva.....	36.812	642.519	8.179	129.886	0.6	28.683
	Hrvatska	102.267	6.511.715	37.618	967.173	1.1	64.649
	Slavonije	170.431	10.157.331	108.252	3.792.414	8.5	62.179
1908/9.	272.698	16.669.046	145.870	4.759.587	6.8	126.828	5.565.462
1907/8.	?	?	169.468	7.687.752	?	?	6.655.015
1908/7.	468.086	?	462.086	20.648.926	?	—	12.210.477
Ukupno	407.600	?	407.600	15.529.650	?	—	—
1905/6.						—	—

kazala, da dobre i ne previsoko procijenjene čestice nalaze ipak dovoljno reflektanata. Bezuspješne su dakle dražbe samo djelomice posljedica nepovoljne konjunkture i suzetezljivosti produce-nata, te se u bitnosti imaju pripisati pretjeranim procijenama, koje izključuju rentabilitet poduzetničkog poslovanja. To bi već jednom morali uvidjeti nadležni šumski vlastnici, tim više, što su u posljednje vrieme izkusili, da se ni peterokratnom dražbom uz jednako visoke pristojbe, ne mogu naći niti natjecatelji, a kamo li kupei. U povodu toga smatra se komora dužnom, da i ovom prilikom obnovi svoj u prošlogodišnjem sumarnom izvještaju iznešeni predlog, da se naime obrazuje stalno povjerenstvo, sa-stojeće iz šumskih organa i trgovaca, koje bi imalo zadaću, da preizpitava i ustanavljuje procjene prema svagdašnjem položaju tržišta, te da pravedno štiti interes ne samo šumskog vlastnika, nego i trgovaca. Ovim bi se sredstvom bar donekle pružila mogućnost, da hrvatsko drvo održi stečene odlične pozicije na međunarodnom tržištu, sa kojeg ga sada moćna utakmica Sjeverne Amerike, Rusije i Rumunjske, a u novije vrieme i Japana, sa svojim jeftinijim proizvodom nepobitno sve više potiskava. Kako se u tom pravcu napose Japan napreže, dokazuje značajna činjena-ka, da su njegovi praktični stručnjaci počeli dolaziti u Hrvatsku u svrhu proučavanja ovozemnih metoda ukorišćivanja šumâ i izradjivanja materijala, da tako stečeno izkustvo upotrebe za usavršenje svojih proizvoda.

Glavna produkcija hrastovine sastojala je u trupcima, te dosegla lanjsku mjeru od kojih 25.090 m^3 spram 300.000 m^3 u g. 1906. Prodja se je odvijala sporo, te su u obče postizavane prošlogodišnje cijene, koje se ipak zbog malene ponude ne mogu smatrati pravim mjerilom vrednosti robe. Slavonske izvozne trupce plaćalo se po izboru K 80—120, a za hrvatske K 65—80, za II. i III. vrst samo K 30—45 po m^3 sa opremne postaje. Oko $80—100.000\text{ m}^3$ rezano je ponajviše na našim domaćim pilanama, ali je ta gradja ostala većinom neprodana, dočim je manji dio smješten u Njemačku, ponešto i Belgiju.

Francezke dužice producirano je ove godine nešto manje nego prošle, i to u svemu oko 5—6 milijuna komada. Uslijed

obilne domaće berbe bila je potražba za dužicama u Hrvatskoj veća, nego davno prije, pa je time dužičarski posao oživio, te je neobično velik tuzemni konzum paralizirao donekle izpad većeg diela običajnog izvoza. Cijena je spram prošle godine ponešto nazadovala te iznosila K 550—650, ali kasnije pala na K 500—600 po 1000 komada reducirano u $\frac{3}{4}$, 4—6 monte franko Brod n/S ili Sisak. Producija je s veće strane ostala ipak na skladištu, jer naš skupi proizvod ne može nikako da drži koraka s američkim, ruskim i rumunjskim, a u novije vrieme osjeća takodjer i utakmicu turskog. Francezka, još uvek poglaviti kupac za hrvatske hrastove dužice, uzima ovu samo za svoja najbolja vina, dočim za prostije vrsti upotrebljava bačve od kestenova, bukova i inog jeftinog drva. Još do prije 10—15 godina povlačila je Francezka iz Hrvatske i Magjarske oko 40 milijuna komada dužice, a sad čitav izvoz dosije jedva 5 mil. komada. Dužica pak i konkurenčijskih država ne samo što je jeftinija, nego ni kvalitativno ne zaostaje za našim proizvodom, a to s razloga, što je Hrvatska prisiljena, da što moguće više hrastovine izradije u trupce, te samo za tu svrhu nesposobno drvo preradije u dužice, koje se zato same po sebi težko mogu takmiti sa inostranom ravnom, čistom i liepom robom.

Od ostalog rezanog drva iztiču se bousli, koji bijahu nešto življe potraživani, nego lani, ali im se cijene nisu nimalo poboljšale. Prema kakvoći i sortimentu plaćalo se za I. razr. K 125—145, a za II. K 105—125. Parižka roba postizavala je prema kakvoći i porieklu za I. razr. K 120—140, za II. K 100—115. Quartier roba za I. razr. K 140—170, za II. K 120—150.

Posao sa frizama ostao je kao i prošle godine zapušten, te se radi obćeg gradjevnog zastoja ne može oporaviti. U Budapešti obrazovani sindikat za nabavu friza nije u tu svrhu mogao ništa doprinijeti. Cijene su bile nepovoljne, premda nešto malo bolje nego lani. Prema provenienciji i sortimentu postizavalo se za I. razr. K 80—100, za II. K 60—70. Platnice za gradnju željezničkih kola po stalno opredieljenim dimenzijama potraživane su prilično živahno, te se za nje plaćalo K 130—150 po m³.

Njemačke bačvarske gradje producirano je dosta malo, pa se radi toga, kao što obilatom berbom prouzrokovane veće potražbe, poslovanje održalo čvrsto. Ciena je ipak ostala nizka, te iznosila prema assortimentu K 3·50—5·50 po bečkom akovu netto, što spram god. 1906. odgovara pogoršici od 30%. Izvoz ove robe otežčavala je takodjer znatno utakmica Amerike, Rusije i Japana.

Važna grana domaće trgovine drva jesu željezničke povlakte, koje su glavni proizvod slabijih šumskih sastojina. Visoka lanjska ciena normalnih povlaka, izazvala je ove godine znatnu produkciju na sve strane; tanke šume izradjivale su se u obće samo u povlakte. U ovoj grani može se naprsto govoriti o hiperprodukciji, jer je na tržište donešena deseterostruka količina od normalne potrebe. Nu dok se je lani za povlakte postizavala i pretjerana ciena, ove se godine uz malene izuzetke, ne mogoše u obće ni prodati.

Uzrok ove derute u artiklu, koji sačinjava znameniti dio domaće drvene produkcije, ne smije se prešutiti, jer je jesen as medju drvotržcima u Hrvatskoj i Magjarskoj izazvao konsternaciju, te zainteresovao i laikalne krugove. Kr. državna željeznica sklopila je naime sa jednom bečkom tvrdkom ugovor, prema kojem ova tečajem deset godina ima dobaviti godimice 400 do 500.000 komada bukovih povlaka uz visoku prosječnu cenu od K 4·70. Pored toga povjerena je drugim trgovcima višegodišnja dobava, koja potječe doduše od lani, te je tako najveći dio potreba državnih željeznica na povlakama osiguran za mnoge godine unapred. Posljedak posljednje jeftimbene razprave bijaše s toga upravo porazan, tim više, što su mali producenti, od kojih su veletržci mislili jeftino nabaviti robu, neposredno podneli svoje nizke ponude. Nu i ove jeftine ponude morale su većinom biti odbijene, s razloga, što je potreba bila već pretežno pokrivena. I tako ostadoše goleme zalihe povlaka na skladištu uz najnepovoljnije izglede za skoro poboljšanje konjunkture.

Za hrastove povlakte postizavano je postavno na domaće željezničke postaje, i to:

	2·70 m	2·50 m	2·20 m
1908.	K 4·50 do 5·50	K 3— do 4·60	K 2— do 2·50
1907.	» 5— » 6—	» 4·50 » 5·70	» 3— » 3·60

Bukove povlakе notirale su prosječno za gornje dimenzije K 2·90, K 2·70, K 2·05.

Ekstra drva izradjene su malene količine. Potražba od kr. državnih željeznica iznosila je oko 8.000 m³ te je ustanovila najvišu cenu sa K 79·50.

Za jednu i drugu vrst povlaka navedene su ovogodišnje cene, kako ih je plaćala državna željeznička, te je u njima sa-držana korist i posrednog trgovca i producenta.

Glede brzjavnih stupova vladala je takodjer nepovoljna konjunktura. Ovu vrst drvene gradje iztiskiva u obće sve to više mekano drvo, koje se impregnira, te služi tako kao daleko jeftiniji surogat hrastovih stupova. Ova roba upotrebljavala se je nekad u obilnijoj mjeri za kulture hmelja, a pošto je i potražba u tom pravcu jenjala, nazaduje produkcija u obće znatno. Pošto zalihe od posljednjih dviju godina ostadoše nerazprodane, producirano je ove godine brzjavnih stupova veoma malo. Potražba bijaše posve slaba, te se ograničavala samo na domaće potrebe pošte i brzjava, dočim izvoza nije bilo nikakova.

Cena se držala u prošlogodišnjim granicama, te je prema dimenzijama notirala ovako:

6·50 m	8 m	10 m
K 2·50 do 3—	K 3·20 do 3·60	K 4— do 5·20

Ljetošnja produkcija čoškastog drva bijaše takodjer malena, te je zaostala za lanjskom. Cena pakо držala se kao pod konac prošle godine, te je iznosila za robu od 2·30 m i 25/25 cm gore K 45·55.

Jasenovih trupaca nije producirano skoro ništa, tek su zalihe od lani došle ove godine na prodaju. Prodano je oko 2.000 m³, i to većinom samo kratke robe. Cena je iznosila za jaču robu, naime od preko 40 cm promjera K 30—36, za robu izpod 40 cm K 25—30, dočim tanka roba, takozvane motoruge, ne imadu u obće nikakve prodje.

Producija jasenovih dužica jedva je ove godine spomena vriedna. Ipak je ove dužice nešto prodano, jer je potražba bila živahnija, i ako spram prijašnjim godinama veoma slaba. Postizavana je cena od K 200—220 po 1000 komada, reducirano u $\frac{3}{1}$ 3—6 vergine.

Producija goriva drva nazaduje takodjer. Pošto ogromne prošlogodišnje zalihe leže još na skladištima, producirano je ljetos jako malo, i to ponajviše u Slavoniji, odakle se obično znatne količine izvoze u Magjarsku.

Cena za okruglo jasenovo drvo kretala se od K 13—16, za ciepanice K 16—20, a za okruglo bukovo K 15—18, za ciepanice K 18—25 po hvatu franko ladja bosanske obale. Kod prodaje na malo tržilo se u Zagrebu bukovo K 32—36, gvabrovo K 32, jasenovo, brestovo i hrastovo K 25—32 po hvatu postavno u kuću.

U mehkom drvu odvijalo se poslovanje sporo, jer je potražba poradi zastoja gradjevne djelatnosti bila slaba. Rezano drvo plaćalo se prema debljini i kakvoći K 35—45, a gradjevno prema duljini i kakvoći K 30—45 po m^3 paritet Zagreb.

Godišnja potrošnja Hrvatske (bez Slavonije) na rezanom i blanjanom gradjevnom drvu iznosi oko 5.000 vagona, koje se u polovici povlači iz susjedne južne Štajerske, a ostatak iz Bosne, dok manje količine producira naš Gorski kotar.

Kako se iz ovog kratkog pregleda razabire, proturalo je domaće tržište drva ovu godinu uz mnogo teže prilike, nego lanjsku. Najbitniji uvjet za njegovo ponovno oživljjenje zavisi od primjerenih prociena šuma, te nadležne šumske oblasti nebi smjele pustiti s vida, da su u posljednjih deset godina plaće šumskih radnika poskočile za 100%, a one pilarskih za 50%. Pored toga trebalo bi, da domaći novčani zavodi, kad se poslovna konjunktura na drvarskom tržištu poboljša, našim šumskim poduzetnicima dodju u susret sa što povoljnijim kamatnjakom. Ne budu li se ove okolnosti oprezno uvažavale, priučiti će se inostrana tržišta na robu konkurenčijskih država, te će joj ostati vjerna i onda, kad se proizvodni odnošaji u Hrvatskoj poboljšaju.

Ovako evo piše komorski izvještaj o našoj trgovini u godini 1908. sa glavnim šumskim proizvodom — drvom.

Na prometne pako prilike ostalih proizvoda naših šuma, o kojima spomenuto izvješće takodjer opširno raspravlja, osvrnuti ćemo se u kojem od narednih brojeva »Šum. lista«.

I. P.

Medljika hrasta (Eichenmehltau).

U mjesecu lipnju ove godine opazio sam u šumskim kulturnama »Mala Dubrava« vlastelinstva vukovarskog, da je lišće hrasta lužnjaka mjestimice pokriveno njekom bijelom prašinom, slična brašnu. Motreć ovo lišće točnije, opazio sam odmah, da je napadnuto od parazitnog griba, koji je medljiki (Mehltau, Erisiphe Martii Lév.) naših leguminoza veoma sličan. S početka bili su napadnuti samo manji hrastovi, koji su više u sjeni stajali, ali se je ovaj grib veoma brzo razprostranio, tako da je u mjesecu kolovozu ne samo pojedino lišće, već i ciele vršike (Gipfel) mnogih hrastova tako napadnute bile, da su se već iz daleka bijelile. Stvar me je interesirala, te sam proučiv literaturu o bolesti šumskoga bilja, došao do zaključka, da je to faktično medljika hrasta, o kojoj je dr. Gustav Lüstner, predstojnik bilinsko-patologijske postaje u Geisenheimu* ustanovio, da imade dvie vrsti, i to jedna, koja prouzrokuje grib *Phyllactinia corylea*, koji je u Njemačkoj već duže vremena poznat, te koji se i na bukvi, jasenu, kruški i drugom drveću nalazi. Drugu vrst prouzrokuje jedna varieteta griba *Mikrosphaera Alni*, koju dosada u Njemačkoj još nisu opazili. Domovina joj jest Amerika, a napada razne vrsti hrasta. U Njemačkoj pojavila se je medljika već prošle godine, nu nije bilo moguće točno ustanoviti, koji od ovih gribova prouzrokuje ovu epidemiju.

Prof. Neger u Tharandtu tvrdi, da joj je uzrokom zadnji grib, te da je u Evropu uvežen s američkim hrastom, a opazio ga je u kraljevini Saksonskoj i u Istriji.

* Vidi: Deutsche Landw. Presse od g. 1909, br. 26 str. 287.

Prof. Tubeuf u Monakovu pako tvrdi u »Naturwissenschaftliche Zeitschrift für Land- u. Forstwirtschaft«, da je ovu medljiku hrasta našao u Bretagni, u okolini Pariza, u Badenskoj i Bavarskoj.

Ja pako našao sam tu bolest u više šuma vlastelinstva vukovarskog, zatim u šumi »Otok« zemaljskog dobra Božjakovina, u šumama kraj željezničke pruge Zagreb—Sisak i Brod—Vinkovce, a u Ugarskoj u šumama kraj željezničke pruge Baja—Dombovar.** Medljika hrasta dosta je dakle i kod nas rasprostranjena, pak uzmemmo li u obzir okolnost, da list napadnut medljikom, ili nije nikako, ili samo u neznatnoj mjeri sposoban za asimilaciju, to je jasno da će ovaj novi neprijatelj hrasta na prirast naših hrastovih šuma veoma nepovoljno djelovati.

M. Steinhauz,
gospodarski upravitelj.

Šumske štete u gospodarstvenim osnovama za preborne šume.

U »Šumarskom Listu« br. 5. prošle godine, pod naslovom »Uređenje preborne šume« raspravljali smo u glavnom o ustanovi alin. 8. točke b) §. 18. naputka za sastav gospodarstvenih osnova od 1903. god., u smislu koje ima se ustanoviti po katuju u prebornoj šumi broj stabala, kružna površina i drvna zaliha za svaki debljinski razred za normalno stanje šume prije i poslije sječe. Mi smo iztraživanjem ustanovili, da u jelovoj šumi II. bonitetnoga razreda, po tabelama iz Gorskoga kotara, treba biti ovo normalno stanje, i to: prije sječe:

** Imade je i u mladim hrasticima vlastelinstva virovitičkoga, gdje smo je prošloga ljeta opazili naročito u šumama izmedju Dobrovića i Bukovice. Vidi također raspravu o tom predmetu u prošlom broju »Šum. lista.“ Uredništvo.

I. r. (11—20 cm)	142	drveta	2·51	m^2	kr. površ. i	16	m^3	drv. zalihe
II. r. (21—30 cm)	80	>	3·75	>	>	32	>	>
III. r. (31—40 cm)	48	>	4·60	>	>	44	>	>
IV. r. (41—50 cm)	33	>	5·24	>	>	52	>	>
V. r. (51—60 cm)	23	>	5·47	>	>	57	>	>

Sumarno 326 drveta $21\cdot57 m^2$ kr. povr. i $201 m^3$ drv. zalihe poslije sječe:

I.	r.	80	drveta	1·44	m^2	kr. povr. i	9	m^3 dryne zalihe
II.	r.	48	>	2·35	>	>	19	>
III.	r.	33	>	3·17	>	>	30	>
IV.	r.	23	>	3·68	>	>	36	>
V.	r.	—	—	—	—	—	—	—

Sumarno 184 drveta $10\cdot64 m^2$ kr povr. i $94 m^3$ dryne zalihe

Ova dva normalna stanja šume t. zv. normalni tipovi šume prije i poslije sječe zamjenjuju nam Hundeshagenovu formulu za računanje sječivoga godišnjega prihoda, po kojoj metodi su etati bili izračunavani za ovdašnje preborne šume otočke imovne obćine u njezinim prijašnjim (prvim) osnovama. Našim novim načinom izračunavanja etata zauzeli smo posve realno stanovište, istražujući današnje zbiljno stanje šume u svrhu, da ga privedemo k onom stupnju, koga smo opet na temelju zbiljnog a normalnog a stanja šume ustavljili kao normalne tipove za naše preborne šume. Mi smo se ovim riješili sviju onih mana, koje nosi u sebi koli Hundeshagenova, toli i u opće sve metode formula, koje raspolazu sa pojedinim više ili manje apstraktnim veličinama. Naš novi način sječivoga prihoda zahtjeva što jača i savjesnija lokalna istraživanja u svima žilicama života naše šume, kako onih, koje organizam stvaraju, tako i onih, koje ga ruiniraju.

Najobičnija i najveća ruina našega gospodarstva u našim šumama su šumske štete. One su postale stalno i trajno zlo za naše gospodarenje u šumama, zadavajući osjetljive udarce našim gospodarstvenim osnovama, a napose prave velike smetnje u sastavu naših novih osnova.

Isporedimo li način izračunavanja godišnjega etata po Hundeshagenu i spomenutim naputkom propisani novi način, opa-

ziti ćemo posve raznoliko utjecanje šumskih šteta na ta izračunavanja.

Kod ustanovljenja etata po Hundeshagenu moglo se lahko, a da odgovara i točnosti, zaračunati šumske štete sa umanjenim procentom zbiljnoga prirasta za iznos šumskih šteta, prema čemu se obično računalo samo sa 50% od cijelokupnoga zbiljnoga prirasta. Taj princip računanja odgovarao je posve i duhu same metode, jer je gubitak sa šumskim štetama bio pokriven za umanjeni tekući prirast mase, a metoda je računala samo sa masom.

Danas ali drugčije stoji. Prema našem novom načinu izračunanja godišnjega etata, koliko računamo sa masom, toliko jednako računamo sa brojem stabala i kružnim površinama. Ova tri faktora igraju jednaku ulogu u našim izračunavanjima sječivoga godišnjega prihoda i sve troje zajednički za svaki pojedini debljinski razred, stvaraju karakter preborne šume. Možemo imati u množini slučajeva ustanovljeno normalno stanje mase po rali, ali nemamo traženoga približnoga broja kružnih površina, ili broja stabala u pojedinim debljinskim razredima, prema čemu možemo imati svaku drugu vrstu, samo ne normalnu prebornu šumu.

U našoj posebnoj porabnoj osnovi otvorene su rubrike »što se ima ostaviti, a što sjeći, obzirom na masu, broj stabala i kružne površine«, iz česa proizlazi, da ova tri faktora moraju se privoditi k ustanovljenom normalnom stanju, čim će se sigurnije stvoriti s jedne strane normalno stanje, a s ovim dati i jasni karakter preborne šume.

Uz prirast mase mora se računati i prirast na broju stabala i kružne površine u pojedinim debljinskim razredima, a što vrijedi za prirast, to isto mora vrijediti za oprečni pojav — za umanjenje — i to opet umanjenje u masi, broju stabala i kružnoj površini.

Polagajući u opće jednaku važnost na masu, broj stabala i kružnu površinu, moramo pripisivati i posve jednaki upliv zbijšim se promjenama, bile ove pozitivne ili negativne, na svim trima veličinama, a ne samo na jednom faktoru — na masi.

Šumske štete ne uplivišu dakle samo na masu, nego upli-
višu i na druga dva faktora: na broj stabala i kružne povr-
šine. Mi se ne smijemo zadovoljiti tim, da pokrivajući šumske
štete, računamo samo sa nekim manjim prirastom na drvnoj
gromadi, nego li je zbiljni prirast, kao što je to bilo po Hun-
deshagenovoj metodi, jer to se ne može slagati sa duhom same
današnje metode, već obzirom na to, što tim zaboravljam
druga dva jednak odlučujuća faktora, a s druge strane, pro-
vodi se nešto u računanju, što se zbilnjom stanju protivi, jer
ako tekući godišnji prirast računamo npr. za polovicu manje od
zbiljnoga, to onda moramo računati i za polovicu manji prirast
na kružnoj površini, a dosljedno ovom ne će naši debljinski
razredi moći prijeći u slijedeće prema ustanovljenoj obhodnjici
na osnovu zbiljnoga prirasta, nego bi se ova morala na dvostruko povećati. Mi smo ustanovili, da n. pr. za jedu na
II. stojbinskom razredu treba 30 godina, dok jedan debljinski
razred prijeđe u drugi, odnosno predzadnji u zadnji, a ako
bismo računali sa polovicom tekućega prirasta, to bi onda ova
doba iznosila 60 godina*.

(Svršit će se).

* Ova tvrdnja je po našem mnjenju neispravna, odnosno obzirom na to, što
se koli iz ove, toli iz prošlogodišnjih, u „Šumarskom listu“ objelodanjene rasprava
g. pisca o uređenju prebornih šuma, razabire, da je on veoma temeljito proučio
prebornu šumu, te dà na temelju faktičnih i sa osotitim razumjevanjem obavljenih
istraživanja, izvodi zaključke i postavlja pravila za uređenje prebornih šuma, uvje-
reni smo, da se tu radi o nehotičnoj stilističkoj pogrešci.

Bilo naime šumskih šteta, ili ne bilo, to će stabla pojedinoza nižega debljin-
skoga razreda, za vrieme ustanovljene obhodnjice svakako urasti u viši debljinski
razred, te za to nikako nije potrebna dvostruka obhodnjica od 60 godina, umjesto
normalne od 30 godina. Svako naime pojedno stablo, kojega štetočinci ne budu
posjekli, priraščivati će u svojoj debljini barem toliko, koliko bi priraščivalo, kada
nebi bilo šumskih šteta. Dapače ako ovih bude, priraščivati će još većma nego li u
onom slučaju, kada nebi bilo šumskih šteta. Tu će naime doći do izražaja takozvani
»Lichtungszuwachs«.

U slučaju znatnih šumskih šteta dogoditi će se ali to, da će doduše ona stabla,
koja štetočinci ne budu posjekli, za vrieme obhodnjice od 30 godina, svakako toliko
prirasta na debljini, da budu došla u veći debljinski razred, ali ne će se u onom
razmjeru povećati kružne ploštine, broj stabala i drvene gromade, u kojem bi to už-
stvilo, kada nebi bilo šumskih šteta. S toga ako bismo godišnji etat ustanovili bez
obzira na šumske štete, bi u onom slučaju, ako onda, kada se ponovnom sjećom
vratimo na sadašnju sjećinu, želimo naći sadašnjim prilikama odgovarajuću normalnu
drvnu gromadu i kružne površine, morali podvostručiti obhodnjicu, nu onda bi nam
se ali dogodilo to, da bi za vrieme prve obhodnjice (30 godisa) sa sjećom prošli
cijelu šumu, a slijedećih 30 godina, naime u drugoj obhodnjici, ne bi imali ništa za
sjeći, nego bi za to vrieme morali svaku sjeću obustaviti i čekati došle, naime još
30 godina, dok bi uslijed prirasta šuma toliko priraslja, da bi sastojina imala onu
kružnu površinu i drvenu gromadu, koju bi prema njihovom sadašnjem stanju mo-
rala normalno imati u dobi sjeće.

Dakako da to ni jedan uređajnik propisati neće, jer bi nakon prve obhod-
njice, nastupila druga, u kojoj nebi smjeo ništa sjeći. Da se to ne dogodi, morati će
prema predlogu g. pisca uzeti u obzir šumske štete.

Uredništvo.

LISTAK.

Osobne vesti.

Imenovanja. Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je:

Stjepana Frkića, šumarnika i upravitelja gospodarstvenoga ureda slunjske imovne občine, te Šandora Perca, šumarnika i upravitelja gospodarstvenoga ureda otočke imovne občine, nadšumarnicima u VII. činovnom razredu.

Vilima Dojkovića, kr. županijskog šumarskog nadzornika I. razreda u Zagrebu, te Antuna Kerna, kr. zemaljskog šumarskog nadzornika II. razreda, kr. zemaljskim šumarskim nadzornicima I. razreda u VII. činovnom razredu.

Emila Benića, vlastelinskog šumar, pristava u Vukovaru, kr. kotarskim šumarom II. razreda u XI. činovnom razredu, extra šatum kod kr. kotarske oblasti u Pisarovini.

Petra Manojlovića, šumarskog pristava otočke imovne občine, šumarskim pristavom petrovaradinske imovne občine u XI. čin razredu.

Božidara Tomića, abiturienta više trgovачke škole, blagajničkim vježbenikom kod petrovaradinske imovne občine.

Milana Crnacka i Zlatka Turkalja, šumarske vježbenike ogulinske imovne občine, šumarskim pristavima u XI. činovnom razredu kod iste imovne občine.

Kr. ug. ministar za poljodjelstvo imenovao je, u području kr. šumarskog ravnateljstva u Zagrebu službujućega kr. šumarskog inžinira Emila Kmetonyi-a, kr. šumarskim nadinžinirom u staležu hrvatsko-slavonske erarske šume upravljujućih šumarskih činovnika, ostavivši ga na dosadanjem službenom mjestu.

Društvene vijesti.

Zapisnik spisan dne 7. kolovoza 1909 u Šumarskom domu u Zagrebu prigodom obdržavanja sjednice upravljujućeg odbora.

Prisutni: I. Podpredsjednik: Robert Fischbach. II. Podpredsjednik: Josip Havas. Tajnik: Andrija Borošić. Blagajnik: Ljudevit Szentgyörgyi. Odbornici: Vinko Benak, Vilim Dojković, Ivan Kolar, Gjula Kuzma, Rude pl. Rukavina i Ivan Partaš.

Izpričali se: Predsjednik Marko grof Bombelles i ostali odbornici.

I. Podpredsjednik Robert Fischbach pozdravljujući prisutne odbornike otvara sjednicu sa ustanovljenim dnevnim redom.

Točka I. Čitanje i ovjerovljenje zapisnika prošle sjednice upravljujućeg odbora od 27. lipnja 1909.

Odbor prima zapisnik nakon procitanja na znanje, te za ovjerovljenje istoga izabire odbornike Vilima Dojkovića i Ivana Partaša.

Točka II. Izvješće o tekućem poslovanju: I. Podpredsjednik Robert Fischbach priobrće da je dne 7. kolovoza 1909. preduzeo skontraciju obijuh društvenih blagajna, te našav iste u redu, zaključio blagajnički dnevnik.

a) društvene imovine sa ostatom od 9396 kruna 99 fil., koja se gotovina sastoji iz: 3 kom. $4\frac{1}{2}\%$ zadužnica hrv. slav. zem. hipotekar. banke u Zagrebu sa 4000 K, štedioničke knjižice I. hrv. štedione u Zagrebu br. 139.342 sa 4400 K, Cheque knjižice Komercialne banke u Zagrebu sa 664 K 58 fil., gotovine sa 332 K 41 fil., što čini ukupno 9396 K 99 fil.

b) Pripomoćne zaklade sa ostatom od 2439 K 24 fil. koji se sastoji iz: 3 kom. $4\frac{1}{2}\%$ zadužnica hrv. slav. zem. hipotekarne banke u Zagrebu sa 2200 K i štedioničke knjižice I. hrv. štedione u Zagrebu br. 103.876 sa 239 K 24 fil., što čini ukupno 2439 K 24 fil.

Odbor prima izvješće na znanje.

Tajnik Andrija Borošić priobćuje:

1. da su se kao članovi I. razreda društvu prijavili: Sava Belanović šumar. vježbenik petrovaradinske imovne obćine, Dr. Aleksander Ugrenović kr. kot. šumar u Pakracu. Nadalje da su kao članovi II. razreda društву, prijavljeni po g. Drag. Kuboviću šum. upravitelju u Županju (Bosna) 13 lugara. Gosp. uredu brodske im. obćine 24 lugara. Gosp. uredu petrovarad. im. obćine 3 lugara. Gosp. uredu gradiške im. obćine 21 lugara. Gosp. uredu I. ban. im. obćine 6 lugara. Gosp. uredu II. ban. im. obćine 11 lugara. Gosp. uredu otočke im. obćine 1 lugar. Gosp. uredu gjurgjevač. im. obćine 13 lugara. Kr. šum. ravnat. u Zagrebu 1 lugar. Kr. nadšum. uredu u Vinkovcima 4 lugara.

Odbor prima sve prije navedene, odnosno prijavljene kao član ove društva.

2. da je predsjedništvo prema Exkbr. 75. i 94. ex 1909. odpisalo kao neutjerive članarine II. razreda, iznos od 12 K.

Prima se na znanje.

3. da je gospodar. ured gjurgjevač. imovne obćine priobćio dopisom od 7.VII. 1909. br. 6568. ex 1908., da ga je gospodarstveni odbor imovne obćine ovlastio, da u proračun za g. 1910. uvrsti svotu od 400 K, kao podupirajući prinos imovne obćine hrv. slav. šumar društву — dakle ne samo da je taj prinos ove godine već povišen od 40 K na 200 K, nego eto u budućoj godini biti će povišen dapače na 400 K — predsjedništvo izrazilo je u ime društva zahvalu.

Odbor prima sa radošću na znanje, te zaključuje, da se ta zahvala i zapisnički izrazi.

4. Stan bivšeg pazikuće u souterrainu sada je adaptiran, te pita imade li se isti iznajmiti privatnoj stranki, koja bi eventualno i službu pazikuće preuzela? uz koju stanarinu? odnosno koju nagradu za službu pazikuće? — ili bi se stavio upit na kr. zemalj. vladu da li želi ona taj stan preuzeti za kojeg podvornika šumarske akademije? Troškovi adaptacije toga stana nisu još konačno ustanovljeni.

Nakon pretresanja tih pitanja te izjave odbornika Ivana Partaša kao pročelnika šumar. akademije, da ako bi kr. zemalj. vlasta upitni stan za kojeg podvornika u najam i uzela, da to iznajmljenje nikako nebi valjda usliedilo prije 1. listopada 1909., zaključuje odbor, da se stavi upit u tom pogledu na kr. zemalj. vlastu, odjel za bogoslovje i nastavu molbom, da do 15. rujna t. g. svoj obvezatni odgovor društvu priobći,

nadalje da se za taj stan imade tražiti u ime najamnine 360 K na godinu, odnosno 30 K na mjesec, a u slučaju ako bi se isti iznajmio kojoj privatnoj stranki, koja bi preuzela i dužnosti pazikuće, da se u ime nagrade istoj za te dužnosti smanji ta stanařina za 20 K mjesečno, tako da bi taj stanar imao društvo u ime stanařine plaćati samo 10 K mjesečno.

5. da su gg. profesori Fran Kesterčanek i Ivan Partaš predložili svoja mnjenja glede molbe pokusne postaje u Mariabrunnu za podporu u svrhu izdanja šumarske bibliografije — te moli da odbor glede te molbe konačno zaključi.

Nakon svestranog pretresivanja koli molbe same, toli i predloženih mnjenja, zaključuje odbor, da se hrv. slav. šumar. društvo imade toj molbi odazvati uz uvjete navedene u mnjenju g. prof. Frana Kesterčanca, dočim se glede veličine iznosa tražene podpore imade staviti upit na glavnu skupštinu, koja će se slijedećeg dana naime 8. kolovoza t. g. obdržavati.

6. da će se poziv za predloženje molba za podielenje podpora iz Pripomoćne zaklade razpisati kao svake godine do 1. prosinca t. g.

Uzima se na znanje.

7. da je kr. zemalj. vlada, odjel za bogoštovje i nastavu riešitbom od 26. rujna 1908. br. 16331. kako je jur u prijašnjim sjednicama priobćeno, izjavila, da nije voljna za stan drugog podvornika (Andriju Tudjinu) nikakvu odštetu društву plaćati, jer se je hrv. slav. šumarsko društvo obvezalo taj stan u svoje vrieme bezplatno za tog podvornika dati; pošto je ali to bilo u ono vrieme, kad je taj drugi podvornik bio zajednički, naime šumarske akademije i šumar. društva radi čišćenja šumar. muzeja — a pošto je taj šumar. muzej preuzeo sada kr. zemalj. vlada, odjel za bogoštovje i nastavu u svoju upravu, a da za prostorije u kojima taj muzej smješten, takodjer ne plaća društvu najamninu — to pita odbor što se imade konačno učiniti glede tog stana?

Nakon svestranog pretresivanja zaključuje odbor, da se imade kr. zem. vlada, odjel za bogoštovje i nastavu ponovno umoliti, da za taj stan izvoli počam od 1. listopada t. g. plaćati 25 K mjesečno u ime najamnine, te da izvoli svoj obvezatni odgovor društву priobćiti do 15. rujna t. g., a za slučaj ako kr. zemalj. vlada za upitni stan nebi htjela navedenu stanařinu plaćati — to se imade taj stan (u istom stanuje sada podvornik šum. akademije Kolenko) sudbeno odkazati na 30 dana, te čim prije privatnoj stranki iznajmiti.

8. da se pokazala potreba nabave jedne police (Stellage) za smještenje godišnje tekuće zalihe Šumar. lista i Lugar. viestnika — te moli za dozvolu nabave iste.

Odbor dozvoljava nabavu te police tim dodatkom, da imade ista načinjena biti slična boji i slogu ormara u kojima je smještena knjižnica — te u tu svrhu votira 50 K.

9. da njekođi bivši članovi dužnici na članarini u većim iznosima, akoprem su utuženi a i po višeputa opomenuti da te dugovine dobrovoljno uplate — ipak do danas niti su odgovorili na te opomene, a još manje uplatili dugovine — stoga pita da li se imadu provesti kod njih ovrhe na temelju odnosnih osuda?

Ti dužnici jesu: Josip Crkvenac duguje 43 K 20 fl., Zlatko De-rencin duguje 103 K 20 fl., Rafael Dvoržak duguje 107 K, Gjoko Grlić duguje 69 K 40 fl., Ivan König duguje 74 K 40 fl., Kosta Klemenčić duguje 83 K 20 fl., Ivan Muravić duguje 83 K 20 fl., Ivan Odžić duguje 97 K, Dragutin Ott duguje 147 K, Nikola Schubert duguje 73 K 20 fl. i Slavoljub Teklić duguje 127 K, što čini ukupno 1017 K 80 fl.

Odbor zaključuje da se kod navedenih dužnika imade bez oklievana provesti ovrha kroz odvjetnika.

Točka III. Eventualni predlozi gg. odbornika.

Pošto takovih predloga nije bilo, to bje sjednica zaključena a ovaj zapisnik podpisan po za to izabranih odbornicih:

I. Podpredsjednik:
R. Fischbach v. r.

Ovjerovitelji:
V. Benak v. r.

Tajnik:
A. Borošić v. r.

I. Partaš v. r.

Zaklada Andrije Borošića. U sjednici upravljujućega društvenoga odbora od 19. prosinca 1909. izvjestio je predsjedatelj, da su društveni članovi gg. Vinko Benak i Dragutin Trötzer, saznavši za smrt blagopojnog Andrije Borošića, kr. zem. šumarskog nadzornika, predložili, da bi pokojnikovi štovatelji i prijatelji onaj novac, kojega žele dati za vienac na odar pokojnika, dali za ustrojenje posebne zaklade na trajnu uspomenu pokojnika. Saznavši za tu liepu i plemenitu nakanu, položili su u tu svrhu do sada gg. Marko grof Bombelles, predsjednik šumarskoga društva 500 K; Ivan Grčević, kr. računarski savjetnik 5 K; Gustav Lach, šumarnik u Belovaru 20 K; Slavoljub Slapničar, nadšumarnik u Belovaru 20 K; Dragutin Trötzer, nadbis. šumarnik u Zagrebu 20 K, te konačno je toj svrhi priveden iznos od 58 K, koji je nakon kupa vienca na odar pokojnika, preostao od novca, što ga je sakupilo činovništvo vladinoga šumarskoga odsjeka. Ukupni spomenuti prinosi u iznosu od 623 K, uloženi su predhodno plodonosno u I. hrvatsku štedionicu u Zagrebu na uložnu knjižicu broj 154580.

Povodom toga zaključio je društveni odbor da se takova zaklada ima osnovati, te je podjedno izabrao pododbor sastojeći se od gg. Antuna Kerna, Ivana Partaša i Augusta Ružičke u svrhu, da raspravi i u budućoj odborskoj sjednici stavi predlog o tomu „kojoj svrhi bi rečena zaklada imala služiti“, a podjedna da izradi i osnovu nacrta zakladnice.

Nadalje je zaključeno da se budućoj društvenoj glavnoj skupštini stavi predlog, da za rečenu zakladu iz društvenih sredstava takodjer votira primjereni prinos, i konačno da se o osnutku te zaklade putem Šumarskoga lista obaviste gg. društveni članovi sa zamolbom, da bi izvolili za tu zakladu sakupljati doprinose.

Obavješćujući o tomu p. n. gg. članove, umoljavamo ih podjedno da o tomu obavjeste i ostale štovatelje pokojnikove, te da u interesu plemenite stvari porade o tom, da se u rečenu svrhu sabere što veća svota. Odnosni prinosi neka se izvole slati na predsjedništvo šumarskoga društva u Zagrebu, a na kuponu poštanske naputnice neka se izrično napiše „za Borošićevu zakladu.“

Honoriranje većih i važnijih viestih, koje se u društvenom organu ne mogu tiskati kao posebni članci, nego se tiskaju medju „Različitim viestima“. — Upravljujući odbor hrv.-slav. šumar. društva zaključio je u sjednici od 19. prosinca pr. g., da se u buduće honoriraju takodjer veće i važnije viesti n. pr. o štetama od zareznika i elementarnih nepogoda, kritike o izašlim knjigama, specijalna izvješća o trgovini, o kojoj novoj šumskoj cesti, željeznicu, industrijalnom poduzeću i t. d.

Obzirom na okolnost da se takove viesti tišu sitnjim slovima nego li članci, pak stoga stane više gradiva na jednu stranu, zaključeno je, da se takove viesti honoriraju kao i članci, naime izvorne sa 3 K po strani, a prevedene sa 2 K po strani.

Honoriranje nacrta, koji se tiskaju u društvenom organu. Pošto je dosadanji honorar za nacrte, koji spadaju k člancima u društvenom organu, n. pr. za jednu šumariju, lugarnicu, gospodarstveni nacrt za jednu šumu i slično, obzirom na to, što se moraju risati u malom mjerilu, bio premalen, to je upravljujući odbor hrv.-slav. šumar. društva na 19. prosinca 1909. zaključio, da se za nacrte prema poslu i trudu, koji se je morao uložiti u njihovu izradbu, ima u buduće plaćati nagrada od 5—7 K po jednoj stranici.

Iz upravne prakse.

Pravna osoba ne može biti osudjena radi prekršaja šumskog zakona od 3. prosinca 1852.

Presudom kr. kotarske oblasti u Požegi od 28. kolovoza 1908. broj 427. proglašeno je društvo na dionice za izradbu ljesa u B. krivim prekršaja proti sigurnosti šumskog vlasništva, označenog u §-u 60. šumskog zakona od 3. prosinca 1852., osudjeno po §-u 62. rečenoga zakona na kaznu ukora, a po §-u 72. istoga zakona na naknadu šumske štete vlastelinstvu K. iznosom od 880 kruna 74 fil., ter troška postupka iznosom od 466 kruna.

Kr. županijska oblast u P. presudom od 31. listopada 1908. broj 13.031. ukinula je presudu kotarske oblasti, obustavila daljnji postupak upravnim putem, a oštećenicu s odštetnim zahtjevom otputila na put gradjanske parnice s razloga:

1. jer se prema općenitim kazneno-pravnim načelima može kazneno-pravni postupak provesti samo proti fizičkoj osobi, a ne proti pravnoj osobi, ovo pako načelo vrijedi i kod prekršaja šumskog zakona od 3. prosinca 1852., kako se to vidi i iz §-a 62. istoga zakona;

2. jer je gornji postupak proveden proti društvu, dakle proti pravnoj osobi;

3. jer je prema čl. III. car. patenta od 24. lipnja 1857. nastupila zastara kaznenog i odštetnog postupka pred upravnom oblasti, dok je prekršaj počinjen dana 4. veljače 1907., a do sada nije proti krivcu zametnut kazneni postupak pred upravnom oblasti.

Kr. zemaljska vlada odjel za unutarnje poslove presudom je od 28. siječnja 1908. broj III/D 2392. drugostepenu presudu s razloga iste potvrdila.

U Mjeseč. p. d. priopćio: Guido Špigelski, kr. kot. pretstojnik.

Knjižtvo.

Hrvatski šumarsko-lovački koledar za god. 1910. od † Andrije Borovića, izšao je iz tiska, te se već razašilje. I ovo izdanje jest zasluzni pokojnik u mnogom pogledu nadopunio. Tako n. pr. sa lokalnim uzancama o prodaji gradje u hrvatskom Primorju, te prihodima o proredama u hrastovim visokim šumama od prof. dr. Wimmenauera. Primer o računanju prihodne vrednosti zemljišta preradjen je u smislu današnjeg stanja nauke o računanju vrednosti šuma. Troškovi oko kulturnih radnja, izračunati su prema današnjem stanju nadnica i t. d.

Obzirom na obilni i izvrstno uredjeni sadržaj, liepu opremu, te vanredno priručni oblik, te konačno obzirom na velike zasluge vrlog pokojnika za našu šumarsku struku, preporuča se taj koledar najtoplje. Naručbe prima udova pokojnika Maksa Borović, Zagreb. Šumarski dom. Ciena mu je 2 K 40 fil.

Наше отровне змије и биљке (а гљивама). Izradio dr. Gjorgje Radić. 137 izdanje zadužbine I. M. Kolarca. Sa 9 slika u slogu i 25 u bojama na 8 zasebnih tabaka. Beograd, Nova štamparija, Davidović. 98 str. 8°. Ciena 2 dinara. Ova je knjiga veoma popularno pisana, a kritika se je o njoj veoma povoljno izrazila, te ju s toga možemo samo preporučiti.

Die forstliche Bestandesgründung. Glasom „Centralblatta f. d. g. Forstw.“ br. 10/909. izašla je knjiga: *Die forstliche Bestandesgründung. Ein Lehr- und Handbuch für Unterricht u. Praxis, von k. k. Oberforstrath Hermann Reuss.*

Tafeln zur Berechnung der Kubikinhalte stehender Kohlenmeiler, der Kohlenausheute u. d. Festgehaltes geschichteter Hölzer. Od c. kr. šumar. nađsavjetnika Emila Böhmerle-a, 2. izdanje, Berlin, Paul Parcy. K 2-40.

Ova knjiga će veoma dobro doći onima, koji imaju posla sa pogljenjivanjem, jer će im te skrižaljke veoma dobro doći kod izračunavanja sadržine ugljenika, što je do sada bilo skopčano sa neprilikama. Imade doduše dosta formula, po kojima se to može točno izračunati, nu one se radi svoje komplikiranosti nisu u praksi upotrebjavale, nego se je računalo sa jednostavnim približnim formulama, koje su ali prečesto davale krive rezultate.

Die Erzielung günstiger Holzpreise im Walde. Praktische Winke für Forstbeamte und Waldbesitzer, nebst ausführlicher Anleitung zur Aufstellung der Neuzeit entsprechender Holzverkaufsbedingungen. Von M. Lincke. 1908. Neudamm, J. Neumann, K 6.

Pisac opisuje razne vrsti prodaje drva i provedbu dražba. On ne samo da daje detalne upute glede sastavka prodajnih uvjeta, nego donaša i podpune obrazce oglasa dražba i dražbenih uvjeta, koji se da kako prema mjestnim odnošajima imaju modificirati. Konačno sve to obrazlaže i tumači odnosnim ustanovama njemačkog gradjanskog zakona, kao i plaćevnih uvjeta, koji vrije u većim njemačkim državama.

Djelo je obzirom na noviji komercijalni pravac veoma savremeno, pak akoprem je sastavljen samo obzirom na u Njemačkoj u krieposti stojčeće zakone, u mnogom može dobro poslužiti i hrvatskim šumarima.

Natur und Kunst im Walde. Vorschläge zur Vorstästhetik mit rationeller Forstwirtschaft für Freunde des Waldes und des Heimatschutzes. Von Theodor Felber, Prof. der Forstwissenschaft am eidg. Polytechnikum in Zürich. Sa 23 posebne slike i njekoliko slika u tekstu. Naklada od Hubera i druga u Frauenfeldu (Švicarska). Ciena 3 K 84 fil.

Zur Reform der österreichischen Staatsforstverwaltung. Eine Studie von Friedrich Charbula, k. k. Forst- und Domänenverwalter. Wien 1909 im Komisionsverlage von Carl Gerold's Sohn. K 1.60.

Trgovina drvom.

Uspjeh dražba obdržavanih tečajem mjeseca prosinca 1909. bio je slijedeći:

1. Dražba obdržavana na 6./12. kod kr. kotar. oblasti u Djakovu bila je u glavnom negativna. Za stabla naime z. z. Borovec i Paučje nije stigla ni jedna ponuda, za 737 hrastova z. z. Lev. Varoš, procjenjene na 15.000 K, stigla je jedna ponuda na 12.500 K, a na 1441 hrastovo stablo z. z. Majar, procjenjena na 60.000 K, stigle su doduše tri ponude, nu od tih je najbolja sa 43.777 K glasila znatno izpod iskličene ciene.

Razlog tomu neuspjehu leži u tomu, što su procjene obavljene još prije, nego li je nastala kriza prije 2 godine.

2. Kod dražbe održane na 10./12. kod šum. ureda vlastelinstva Vukovar (grof Eltz) dostala je 1000 m^3 omorikovog tvorivog drva tvrdka „Braća Hānsch iz Vukovara za 40.60 K po 1 m^3 .

3. Dražba, koja je kod biskupskoga vlastelinstva u Djakovu održana na 11./12. na ukupno 17.571 hrastova, procjenjenih na 237.020 K, te 40.056 m^3 bukovine procjenjene na 73.409 K, bila je bezuspješna, pošto nije nikakova ponuda stigla.

4. Na dražbi održanoj na 11./12. kod kr. kotarske oblasti u Cirkvenici, jest 360 jelovih stabala iz šuma z. z. Sv. Jakov-Siljevica, procjenjenih na 6966 K, prodano Antunu Rošiću iz Sušaka i Nikoli Katniću iz Cirkvenice za 6980 K.

5. Na dražbi obdržavanoj na 13./12. kod gospodarstvenog ureda petrovogradinske i mrovne obćine u Mitrovici prodano je:

a) 903 hrastova stabla u „Lošincima“, procjenjena na 34.535 K, Neuschlossovoj našičkoj tvornici tanina i paropili za 36.016 K, i

b) 628 hrastova u „Kupinskom kutu“, procjenjena na 3542 K, Mitrovačkoj tvornici tanina za 3550 K.

6. Na dražbi obdržavanoj kod kr. kot. oblasti u Daruvaru na 20. prosinca je 17.696 bukovih i 104 hrastovih stabala z. z. Koreničani, procjenjenih na 79.221 K 10 fil, dostao Franjo Brener iz Barcsa za 87.200 K.

7. Na dražbi obdržavanoj na 23. prosinca kod kr. kot. oblasti u Kutini, jest 715 hrastova z. z. Repušnica, procjenjenih na 18.332 K 15 fil., dostao Milan Sachs iz Zagreba uz cenu od 22.891 K.

8. Kod dražbe obdržavane kod kr. šumarskog ravnateljstva u Zagrebu na dne 28. prosinca prodano je 7806 m^3 buko-

kovine u I. sjekoredju kr. šumarije u Glini, tvrdci Ganz i drugi iz Vranovine za 11.111 K, prema iskličnoj cieni od 11.046 K, dočim na stabla u II. sjekoredju nije stigla nikakova ponuda.

Nepoznat nam je do sada uspjeh dražba održanih:

a) na 13. prosinca kod gradskog poglavarstva u Požegi vrhu 1334 hrastovih stabala;

b) na 18. prosinca kod kr. kot. oblasti u Našicama vrhu stabala iz šume z. z. Gaziće, Razboište i Vukojevci;

c) na 23. prosinca kod pl. sudčije Mraclin (Turopolje), vrhu 1000 hrastova, procjenjenih na 89.265 K 40 fl.

Tečajem mjeseca siječnja će se osim dražba, oglašenih u ovom listu posebnim oglasima, obdržavati još sljedeće:

a) kod kr. kotar. oblasti u Zagrebu na 12. o. mj. vrhu 500 hrastova iz šume z. z. Sesvete-Gajische uz iskličnu cenu od 34.556 K 38 fl.; i

b) kod kr. šumarskog ravnateljstva u Zagrebu na 28. o. mj. vrhu trijuh skupina jelovih i bukovih stabala kr. šumarije u Ravnojgori, trijuh skupina jelovih i bukovih stabala kr. šumarije u Ogulinu, te pet skupina jelovih i bukovih stabala kr. šumarije u Fužinama.

Konačno obdržavati će se na 27. o. mj. kod središnjega ravnateljstva državnih rudnika u Budimpešti jestimba za dobavu raznoga drvnoga materijala, potrebnoga u godini 1810. za državne ugljenike u Petrozsény-u i u Vrdniku.

Različite vijesti.

Viesti iz c. kr. visoke škole za kulturu tla u Beču. Rektorom za školsku godinu 1909./10. jest ponovno izabran profesor Julius Marchet, a prorektorem profesor Dr. Gustav Koch.

Svečana instalacija rektora za godinu 1909./10. održana je na 27. listopada t. g.

Na 24. svibnja t. g. predan je rektoru te škole svečanim načinom rektorski lanac, koji je nabavljen prinosima bivših slušatelja te škole. Toj slavi prisustvovali su izaslanici ministarstva za bogoslovje i nastavu, za poljodjelstvo i za javne radnje, c. kr. namjestničva, obćine grada Beča, te rektori ostalih visokih škola bečkih. U ime odbora pozdravio je goste i rektora očevidničarski nadnadzornik i docent Ernst Engel, koji je u svojoj pozdravnoj besjeti naročito upozorio, da je time, što je na toj školi prije 4 godine naukovanje od šest, protegnuto na osam semestara, nadalje što joj je podjeljeno pravo promoviranja i konačno, što je rektoru te škole podjeljeno pravo, da pri svečanim zgodama smije nositi likom Njegovoga Veličanstva providjeni lanac, ta visoka škola podpunoma izjednačena sa ostalim visokim školama (tehnikama i sveučilištima) Austrije.

Akoprem tomu nije veoma davno, što se je ta škola iz svojih starih prostorija u Laudongasse, preselila u novu, veoma lijepu i prostranu zgradu, to je ta zgrada ipak sada pretiesna, pak je stoga ove godine odobreno, da se sadanje prostorije prošire dogradnjom nove

jedne zgrade sa troškom od 350.000 K. Ta nova zgrada zapremati će prostor od 1000 m³ biti će dvokatna, te će uz razne dvorane za predavanje, laboratorije, te gospodarski i šumarski muzej imati i jednu dvoranu za predavanje za 260 slušatelja. Ta novogradnja ima biti gotova u prosincu g. 1910.

Tečajem sadanje školske godine će se državni i diplomski ispiti obdržavati po zadnji put po starim propisima i to naravno samo za one slušatelje, koji su nauke svršili po staroj naukovnoj osnovi, doćim će početi od buduće školske godine podpunoma u život stupiti novi propisi za polaganje državnih i strogih ispita (rigoroza).

U profesorskom zboru, koji se sastoji iz 22 člana (ne uračunav ovamo 40 profesora i docenata, koji su izvan toga zbora, te 14 pristava, konstruktera i asistenata i konačno 6 učitelja za jezike, stenografiju i prostoručno risanje), nastale su promjene time, što je otisao profesor Dr. Ernst Seidler, a kao honorirani profesor ponovno nastupio bivši ministar za bogoslovje i nastavu, profesor Dr. Gustav Marchet.

Položio doktorat. G. Vaso Vučković, kr. kotarski šumar u Samoboru, promoviran je na 6. studena t. g. na kr. sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu, na čast doktora prava, na čemu našemu sudrugu srdačno čestitamo.

Klub hrv. šumarskih akademičara u Zagrebu. Odbor ovoga kluba konstituirao se je na svojoj VII. red. glavnoj skupštini od 14. studena pr. g. ovako: predsjednik: Škrljac Petar, tajnik: Premužić Andrija, blagajnik: Neuhold Božidar, odbornici: Pećina Mihovil i Pruszowski Juraj, zamjenici odbornika: Stojanoff Vasilij i Malčić Božidar, knjižničar: Urošić Josip, revizori: Maruzzi Ivica i Premužić Ante.

Ideja za osnutak toga kluba niknula je prije 6 godina, te je on od svoga ustrojstva pa do danas, prema danim prilikama — naime mali broj članova, a prema tomu skučena sredstva, čedno ali solidno napredovao. Skupio je naime liepu priručnu knjižnicu, izdao njeka skripta i sabrao nješto imovine.

Od skripta izdana su do sada: kemija I. i II. dio; mineralogija i petrografija, te anatomija i fiziologija dravlja, našto je potrošeno nješto preko 1000 K.

Knjižnica povećala se je u školskoj godini 1908/9. što kupom, što darovima za 54 svezka.

Redovitih članova bilo je u zimskom semestru spomenute godine 27, a u ljetnom semestru 1909. godine 14. Obdržavano je u svemu 1 glavna i 2 izvanredne skupštine, te 5 odborskih sjedница. Na izvanrednim skupštinama držana sa 2 predavanja i to: „O lovnoj puški“ i o „Športu“.

Stanje klubske imovine je:

Gotov novac	K	962.71
Tražbine	K	164.80
Skripta (cijena za članove) . . .	K	1.500.00
54 klubska znaka	K	54.00
Knjižnica	K	—
Ukupno K		2.681.51

Zaklada za uzgoj djece šumarskih činovnika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji. K našoj vijesti na strani 392 i 393, u broju 10. prošlogodišnjeg „Šumar. lista“ imamo još dodati sliedeće:

Iznos od 6.600 K., koji se je kao podpora imao razdieliti za školsku godinu 1909/10., podieljen je medju sliedeće molitelje.

Po 300 K. dobili su: Ljubinković Svetozar, Donadini Udalrik, Stojanović Bogdan, Brosig Slavica, Hajek Anka, Guteša Vladimir, Guteša Dušan, Ćiganović Vladimir, Sabljak Srećko, Moćan Ljudevit, Lepušić Ivka, Lepušić Neda, Rukavina Zvonimir, Bunata Vladimir, Aue Stjepana, Kolibaš Franjo, Gvozdanović Eugen Guči Mira i Subotičanec Terezija.

Po 250 K. dobili su: Erny Bogoslav, Žibrat Štefanija, Resz Robert i Pleša Franjo-Josip.

Proveden je zaključak glede izhodjenja doprinosova od zemljističnih zajednica i gradova, te je na sve županijske upravne odbore i gradska poglavarnstva glede toga upravljena zamolba u smislu, kako je to već navedeno u 10. broju prošlogodišnjeg „Šum. lista“.

Povjerenstvo je pri stvaranju spomenutoga svoga zaključka bilo vodjeno uvjerenjem, da će zemljistične zajednice obzirom na plemenitu svrhu zaklade, poći u susret molbi, a naročito je računalo, da će se i županijski šumarski nadzornici i kotarski šumari založiti za stvar i da će zemljističnim zajednicama potanje razložiti svrhu zaklade, a naročito pak razložiti, da zemljistične zajednice ne će tim zaključkom stupiti u obvezu da iz svojih sredstava daju doprinose, već će ta obveza pasti na zakupnike, poduzetnike i t. d., koji obzirom na doprinosbeni ključ ne će niti osjetiti tu obvezu.

Netreba isticati, da će zemaljski šumari, ostvari li se molba povjerenstva, koje upravlja zakladom, povećati svoja prava na potporu iz zaklade, koja se prema svom sadašnjem stanju uzdržava i povećava samo prinosima imovnih općina.

Ovom godinom istekao je trogodišnji mandat sadanjih povjerenika i zamjenika povjerenika, te je učinjen predlog kr. zemaljskoj vlasti, da imenuje nove članove uprave.

Dodaje se, da je za školsku godinu 1906/7. razdieljena potpora u iznosu od 1450, za školsku godinu 1907/8. pak 2.979 K. 91 fil. a za školsku godinu 1908/9. iznos od 8.000 K.

Nepotrošiva temeljna glavnica uložena u vrednostne papire iznosi je koncem predprošle kalendarske godine 54.100 kruna.

Društvo gospodarskih i šumarskih činovnika Hrvatske i Slavonije u Osijeku pristupio je kao utemeljiteljni član (zakladnik) sa prinosom od jedne tisuće (1000) kruna, preuzvišeni gospodin Ervin pl. Cseh, pravi tajni savjetnik, ministar i. s., vlastelin i t. d. u Erdutu, na čemu mu uprava spomenutoga društva i ovim putem izriče svoju duboko osjećanu zahvalu.

Preprečenje šumskih požara od frcajućih iskara iz željezničkih lokomotiva.

Pošto su štete, koje u Americi godimice nastaju od šumskih požara, veoma znatne, te pošto mnogi od tih požara nastaju frcanjem iskara iz

željezničkih lokomotiva, to je „Public-Service-Commision“ onim željeznicama, koje vode kroz veoma važne „šumske rezerve Adirondaksa“ naložio, da u vremenu od 15. travnja do 1. studena svake godine, svoje lokomotive umjesto sa ugljenom, imaju grijati sa uljem. Dosada obće četiri sa uljem grijane lokomotive, a kada sve osoblje u taj novi način grijanja upućeno bude, što će se vjerojatno do 15. travnja 1910. dogoditi, tada će se taj način grijanja obćenito uvesti.

Takav način grijanja mogao bi po vremenu, kada u našem Primorju budu izvedene opsežnije kulture sa crnim borom, postati potreban na tamošnjim željezničkim prugama.

Šumsko-gospodarstveni ured u Otočcu, dne 22. prosinca 1909.
Broj 2488. ex 1909.

Oglas dražbe.

U sredu dne 26. siječnja 1910. u 10 satih prije podne obdržavati će se kod šumsko-gospodarstvenog ureda u Otočcu putem pismenih ponuda dražba niže navedenih drvnih gromada na temelju odobrene drvosjećne osnove za godinu 1910.

Broj hrpe	Sumarija	Sreza		Sječa ili predjel	Vrst drva	Broj stabala	Za tvorište sposobno m ³	Izklična cijena na temelju premjerbe	
		Ime	broj					po 1 m ³	Ukupno
							m ³	K f.	K f.
1	Perušić	Lisina	20	1901/1905	Jela	8888	5207	6 40	33904 80
2	Sinac	Marković rudine	22	1901/1905	Jela	10207	19137	6 40	122476 80
3	Krasno	Kuterevska kosa	5	Kosa više Kutereva	Bukva	300	300	6 —	1800 —
4	Krasno	Begovača	18	Nad cestom	Jela	3400	2460	5 80	14268 —
5	Krasno	Begovača	18	Izpod ceste	Jela	2600	1828	5 80	10600 40
6	Krasno	Kalčića vrh	19	Medvedjak	Jela	4200	4697	6 40	30062 80
		Ukupno . . .		Bukva		300	300		1800 —
				Jela	24245	33329			211312 80

U pismenima ponudama, koje moraju biti propisno biljegovane, dobro zapečaćene i vadućom od 5% providjene, ima nudioč izrično navesti da su mu dražbeni uvjeti poznati, koji se mogu uviditi za vrijeme uredovnih satih kod podpisanih ureda.

Stabla su u naravi označena brojnim kolom a rok izradbe i izvoz opredjeljuje se na hrpu broj 1, 2, 4, 6 na tri godine, za hrpu broj 5 na dvije godine, a za hrpu broj 3 na jednu godinu dana počam od dana kada dostalac o odobrenju dražbe ubavješten bude.

Kr. kotarska oblast u Jaski, dne 22. prosinca 1909.
Broj 14917. — 1909.

Natječaj.

Kod zem. zajednice Ćvetković ima se popuniti mjesto lugara. Plaća 600 K, stanarina 120 K, četiri hvata ogrevnih drva i četvrtina utjeranih šum. šteta.

Molbe obložene krstnim listom, svjedočbom ponašanja, liečničkom svjedočbom, svjedočbom o dosadanju službovanju, svjedočbom o polasku škole i svjedočbom o položenom lugarskom izpitu imadu se do 10. siječnja 1910. podnjeti podpisanoj kr. kot. oblasti.

Mjesto imati će se odmah nakon primitka dekreta nastupiti, a najkasnije 1. veljače 1910.

Kotarski upravitelj :
Mahin v. r.

Natječaj.

Na vlastelinstvu čabarskom izpräžnenjeno je mjesto okružno g šumara sa sjedištem na Makovom hribu. Plaća 2000 K, pet-godišnji doplatak od 200 K, stan u naravi, ogrevna drva, paušal za uzdržavanje službenog konja sa 450 K, vlastelinske košenice za pribavu nuždnog siena. — Nastup 1. veljače 1910.

Molbenice imaju se poslati do 10. siječnja 1910. na podpisanoj šumskej upravu. — Kandidati sa državnim izpitom imaju prednost.

Šumska uprava vlastelinstva
dra. Kalmana pl. Ghyczy-a u Gerovu, Hrvatska.
Schmidt, šumarnik.

Gospodarstveni ured Ogulinske imovne obćine, 28. prosinca 1909.
Broj 4109 ex 1909.

Natječaj.

Kod gospodarstvenog ureda ogulinske imovne obćine, imadu se popuniti dva mesta kotar. šumara u X. činovnom razredu sa odgovarajućom tom činovnom razredu, plaćom, stanom u naravi, odnosno stanarinom, te ostalimi proračunom predviđenim nuzberivi.

Molitelji imadu svoje molbe obložene svjedočbama o propisanim izpitima, krstnim listom i domovnicom, svjedočbom o ponašanju, te uredovnom liečničkom svjedočbom o zdravlju i tjelesnom ustroju, priposlati podpisanoj uredu i to oni, koji već stoe u javnoj službi putem predpostavljene oblasti, ostali neposredno najkasnije do 29. siječnja 1910.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije.

I. z broj 1921.

Oglas.

U biljevištu kr. nadzorništva za pošumljenje kraša u Senju razpoloživo je:

1. 1.002.000 komada 4,- 3- i 2-godišnjih biljaka crne i bora,
2. 536.200 komada 6,- 4- i 3-godišnjih biljaka omorike,
3. 100 komada 4-godišnjih biljaka ariša i
4. 500 komada 6-godišnjih biljaka javora.

Ove će se biljke — loco biljevište bezplatno dieliti občinama (upravnim, mjestnim i imovnim) i privatnim šumoposjednicima.

U prvom redu će se uzeti obzir na molitelje s kraškog područja bivše vojne Krajine te iz Primorja.

Molbe, u kojima valja naznačiti broj i starost pojedinih vrsti biljaka, te mjesto na kojem će se dobivene biljke saditi, imaju se neposredno ovamo predložiti najkašnje do 10. siječnja 1910. godine. Na kašnje stigle molbe neće se nikakav obzir uzeti.

Biljke će se odpremati u proljeću 1910. godine te će o tom obdarjenici biti pravodobno obavješteni.

Gospodi članovom.

I. Nastupom nove godine umoljavaju se gg. članovi, da izvole udovoljiti §. 7. društvenih pravila, prema kojem se ima tekuća članarina u I. četvrti svake godine uplatiti.

II. S razloga što je usuprot mnogokratnim opomenam i sada još preko 7000 K duga na članarini, zaključio je upravljujući društveni odbor (§. 7. al. 3. društ. pravila) u svojoj sjednici obdržavanoj dne 19. prosinca 1909. da se svi oni članovi, koji dužne članarine od god. 1908. i natrag, do 30. lipnja 1910. ne uplate, brišu iz izkaza članova — da im se dostava društvenog organa „Šumarski list“ obustavi, a dugovine njihove sudbenim putem utuže.

Umoljavaju se stoga dotična gg. članovi ovim putem, da te dugovine, pa bilo i obročno do ustanovljenog roka podmire, jer se na uplatu istih ne budu više podsjećivali na poseb.

III. Umoljavaju se ona gg. članovi, koji imadu posudjene knjige iz društvene knjižnice, da iste vrate do 15. veljače 1910. (Markov trg br. 3. II. kat Šumar. odsjek) radi revizije i uredjenja te knjižnice — nakon čega će moći, ako žele, opet iste knjige posudititi.

Predsjedništvo kr. slav. šum. društva.

Uređuje kr. šum. nadzornik Ante Kern. Tiskara C. Albrecht (Maravić i Dečak).